

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dnevih po prazniku

6 strani ob delavnikih

8 strani ob nedeljah

za borih

12 dinarjev mesečno

nudi v Sloveniji samo

„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
12 Din. za inozem-
stvo 20 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:

Razlastitev veleposestniških
gozdov

Znižanje najemnin

Uredba o zaščiti kmetov

sprejeta

Zločinca Košajnca so v Mari-

boru po krvavem boju ujeli

Težak položaj bratovske

skladnice

Veliki manevri hrabre vojske

Št. 153

Izhaja vsak dan

V Ljubljani v torek, dne 1. oktobra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I.

**Razlastitev velepo-
sestniških gozdov**

Agrarna reforma — to največje socialno vprašanje v vseh nasledstvenih državah — je bila najhujši oreh vseh mladih in gospodarsko še neizkušenih držav, ki so morale poleg notranje politične ureditve sprejeti na svoja ramena predvsem gospodarsko ureditev na podlagi demokratičnih načel. Povsod tam, kjer so posamezne vlade rešile vprašanje agrarne reforme odločno in brez oklevanja po jasno določenem načrtu, so se skladno temu tudi prej konsolidirale notranje socialne razmere, kakor n. pr. na Češkoslovaškem, deloma v Romuniji in Baltičnih državah Litvi, Estoni in Latviji. Osnovno načelo za izvedbo agrarne reforme je tvorila sama zahteva kmetijskega ljudstva, da bodi zemlja tistega, ki jo obdeluje, ki na njej prideluje kruh za vse narodne sloje in stanove in ki jo kot državni teritorij čuva kot punčico svojega očesa. Čim bolj so zakonodajalci in merodajni činitelji razumeli in upoštevali to osnovno načelo, tem lažje in brez večjih trenj se je izvedla agrarna reforma in ustvarjal nov gospodarsko demokratičen red v državi. Vendar pa je značilno, da so pri izvedbi agrarne reforme skoraj v vseh nasledstvenih državah prišli kot poslednji objekt razlastitve na vrsto veleposestniški gozdovi. To je sicer razumljivo, če upoštevamo zapovrstno pomembnost in gospodarsko nujnost obdelovalne zemlje in gozdov v kmetiskem gospodarstvu. Za dokončno likvidacijo fevdalnih ostankov pa so morali pasti tudi gozdovi, na katere je delovni narod ljubosumno zrl, zlasti tista drobna plast, ki je ob vsej svoji gospodarski šibkosti ostala še brez potrebnih drv, gradbenega lesa, lesa za svojo drobno domačo lesno obrt in brez pašnikov za svojo živino.

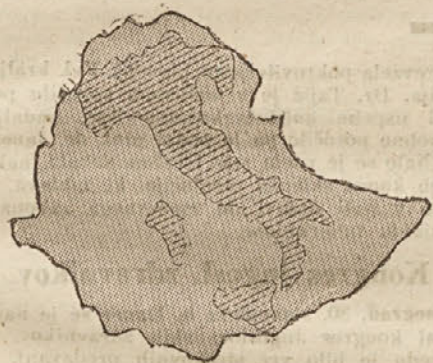
Agrarna reforma v Jugoslaviji je prvenstveno posvetila vso pozornost razlastitvi obdelovalne zemlje, vendar pa ni prezrla tudi važnosti gozdov. Tozadevno govori že § 17 predhodne odredbe za izvedbo agrarne reforme od 25. februarja 1919 o večjih gozdnih kompleksih, ki jih bo treba razlastiti, da bodo mali kmetje s tem dobili potrebna drva za kurivo, stavbe, domačo obrt in gozdno pašnjo. Toda že sama razlastitev obdelovalne zemlje se je bila zavoljo kompliciranih posestniških pravnih razmer in različnih trenj in interesov zelo zavlekla, dasi so drobne kmetijske in delavske plasti zahtevale čimprejšnjo izvedbo in dokončno lastniško ureditev. Glede gozdov pa je šele zakon od 19. junija 1931 z znanim paragrafom 24 dovolil razlastitev veleposestniških gozdov v treh okrajih Savske banovine in v vsej Dravski banovini. Za malega našega človeka so se s tem odprle lepše perspektive za bližnjo bodočnost. Živo je upal, da bo s tem vendarle naposled rešen najtežji gospodarski skrb: da ne bo pozimi prezebal, da bo mogel kam peljati svojo edino kravico na pašo in da bo dobil kos lesa za svojo malo domačo obrt, ki mu je pravzaprav edini vir dohodkov. Obenem s tem živim upanjem pa se je iz prejšnjih bridkih izkušenj pripravil na trdo borbo za doseg pravice, ki mu jo je dal § 24 novega zakona o agrarni reformi. »Zveza slovenskih agrarnih interesov« kot edina organizacija in zaščitnica interesov tega malega, gospodarsko šibkega in zapostavljenega človeka, je pričela voditi stvarno in mukepolno borbo za gospodarsko neodvisnost te najšibkeje naše gospodarske plasti.

Po novem zakonu o razlastitvi veleposestniških gozdov bi moralo biti v Sloveniji razlaščenih nad 40.000 hektarjev gozdov. Kasnejše tozadevne uredbe so izvedbo nekoliko podaljšale in določile definitivno izvedbo razlastitve do 30. septembra t. l. Dasi je zakon določal, da je v Sloveniji razlastiti 40.000 hektarjev gozdov, so bili končno sprejeti razni kompromisni predlogi, na podlagi katerih je bilo predlagano v razlastitev dobro četrtino gozdov manj. Tako je bilo v Sloveniji na 11 gozdnih veleposestvih skupno razlaščeno 28.420 hektarjev. Razlaščene gozdove v Sloveniji upravlja Začasna državna uprava razlaščenih veleposestniških gozdov, pri kateri je nedavno bil prejšnji upravni odbor zamenjan z novim. 6.150 ha pa zaenkrat še ni odkazanih teh uprav, ker je treba še preje urediti vprašanje odškodnine z dediči Huza Windischgrätz, ki so italijanski državljani. Slovenski mali človek, agrarni interesent, bajtar in kočar, pričakuje, da se bo v najkrajšem času uredilo tudi vprašanje teh 6.150 hektarjev gozdov, zlasti še, ko je država sama za podobne slušale plačala odškodnino v Macedoniji in Bosni.

Z dosedanjim razlastitvijo veleposestniških gozdov je delno zaključeno veliko poglavje naše gospodarske osamosvojitve in ustvaritve demokratičnega gospodarskega reda,

Po abesinski mobilizaciji

Anglija ne želi novih razgovorov z Italijo

Površinsko razmerje med Italijo in Abesinijo. Približno tri Italije gredo v meje Abesinije.

Addis-Abeba, 30. septembra. »Reuters« danes potrjuje večeršnjo vest, da je abesinski cesar dejansko že podpisal ukaz o splošni mobilizaciji, da pa je obenem odredil, naj tega ukaza radi obziru napram DN ljudstvu zaenkrat še ne sporoče.

Addis-Abeba, 30. septembra. d. Uganka abesinske mobilizacije je zdaj rešena: 25. t. m. je izšel odlok o mobilizaciji v obmejnih pokrajinah, ne pa tudi v notranjosti države. To je kompromisna ureditev iz zunanjih in notranjih razlogov. Švicarski stotnik, ki so ga poslali v Harar, da bo bralni železniški most, sme računati na pošiljko šestih protiletalskih topov. Braniti bo moral prostor v okrožju 4 km okoli mosta in bo imel telefonsko progo in 9.000 m telefonske mreže. Stotnik je zahteval od abesinske vlade, da mu pošlje še nekaj telefonskega materiala, ker ga potrebuje.

Po mnenju tujih krogov bo mogel abesinski cesar mobilizirati najmanj 650.000 mož in sicer v razmeroma kratkem času. Kairo, 30. septembra. AA. Vest o mobilizaciji v Abesiniji je zbudila veliko zanimanje v Egiptu. Pri tej priliki poudarjajo v egiptskih krogih, da Abesinija lahko nastavi na bojišče do 1 milijona ljudi, Italija pa razpolaga za zdaj v Vzhodni Afriki s četrto milijono vojakov.

Addis-Abeba, 30. septembra. AA. Z odločilne strani poročajo, da je DN odgovorilo abesinskemu cesarju, da v sedanjih okoliščinah Abesiniji ni mogoče zameriti njene mobilizacije, ki jo je morala, kakor je splošno znano, razglasiti zaradi obrambe države.

Kocka je padla

Rim, 30. septembra. AA. »Giornale d'Italia« piše o poslanici abesinskega cesarja DN in o abesinski mobilizaciji ter pravi med drugim: Italija stoji zdaj pred golo stvarnostjo, ker je Abesinija izvedla splošno mobilizacijo. S tem bo ta država poklicala pod orožje nad 1 milijon vojakov. List zameri Zenevi, da je šla po poti, ki je vodila k mobilizaciji Abesinije in k oslavitvi italijanske moči v Vzhodni Afriki. Italija ni proti Zenevi, pač pa je proti načinu, s katerim se grozi z vojno narodu, ki kljub grožnjam želi mir.

Tujci zapuščajo Abesinijo

London, 30. septembra. n. Iz Adena poročajo, da prihajajo tja množično britanski državljani iz Abesinije, med njimi zlasti misijonarji in trgovci. V Džibuti pa se vkravajo za v Evropo še mnogi drugi tuji državljani.

ki je predpogoj za zdrav notranji socialni razvoj. Mali človek, naš bajtar, kočar in agrarni interesent, ki je pri tej izvedbi nadvse postrtovalno sodeloval, se zaveda velikih narodnih nalog (saj je velik del razlaščenih gozdov vprav na meji!) in gospodarskega pomena svobodnih naših gozdov. Dasi ni sam neposredno lastnik tega našega velikega narodnega bogastva, bo znal in vedel vsak čas čuvati vsako ped gozdne zemlje, vsako bukev, gaber in hrast. Ta njegova zavest pa je najtrdnjše jamstvo za našo bodočnost. Ob tej svoji narodni službi pa seveda nikakor ne bo spregledal vprašanja dokončne likvidacije agrarne reforme, ki bo šele popolnoma zaključila poglavje naše fevdalne gospodarske odvisnosti.

Pariz je z londonskim odgovorom glede Evrope zadovoljen — DN abesinskemu cesarju

Apel na Angleže — brez odgovora

London, 30. septembra. n. »Daily Telegraph« piše o komunikaciji rimske vlade in pravi, da bo apel Mussolinija na britanski narod ostal brez odgovora. Prav tako bo Mussolinijev poziv britanski vladi, naj stopi z njim v razgovore glede varovanja britanskih interesov v Vzhodni Afriki.

Diplomatski dopisnik lista »Daily Herald« pravi, da se britanska vlada ne misli spuščati v kakšne posebne razgovore z Italijo, ker gre za spor med Italijo in DN in ne med Italijo in Anglijo.

Besedilo angleške note

Pariz, 30. septembra. r. V Parizu in v Londonu so včeraj objavili besedilo Hoareovega pisma, poslanega francoskemu poslaniku v Londonu 26. t. m. Pismo pravi med drugim:

»Izvolili ste poslati 17. septembra pismo g. Wansitardu. Vaša ekselencija je o priliki italijansko-abesinskega spora izrazila željo Vaše vlade, da izve, koliko se sme zanesati v bodoče na neposredno in učinkovito izvajanje vseh sankcij po čl. 16 pakta z naše strani za primer kršitve pakta DN in oboroženega spopada v Evropi. Posebno ste vpoštevali možnost, da bi katera evropska država, članica DN ali ne, rabila silo.

Cast mi je v tem odgovoru opozoriti Vas na besede, ki sem se jih poslužil v svojem govoru v Zenevi 11. septembra.«

Gömbös pri Hitlerju

Berlin, 30. septembra. l. Doznava se, da je predsednik madjarske vlade Gömbös včeraj sprejel avstrijskega in italijanskega poslanika v Berlinu. Prvi dan svojega bivanja v Berlinu je Gömbös prisostvoval predstavi »Aide« v državni operi. O sestanku med Hitlerjem in Gömbösem ni izšel nikak komunik. Znano je le, da je sestanek trajal več kot dve uri in da mu je prisostvoval tudi predsednik pruske vlade general Hermann Göring, ni mu pa prisostvoval zunanji minister v. Neurath, ki je pred svojo avdienco pri Hitlerju konferiral z Gömbösem samo 25. minut.

Glede sprejemom avstrijskega in italijanskega poslanika v Berlinu sodijo v teh krogih, da je predsednik madjarske vlade hotel s tem pokazati, da njegovi razgovori v nobenem pogledu, ne posredno ne neposredno, niso naperjeni zoper italijanske in avstrijske interese.

Berlin, 30. septembra. AA. Predsednik madjarske vlade Gömbös je sprejel berlinskega poročevalca Havasove agencije in v razgovoru z njim izjavil med drugim:

Govorice, ki so jih objavili listi radi mojega potovanja, so navedna izmišljotina.

Pooblaščen oseba iz Gömbösovega spremstva je to izjavo predsednika madjarske vlade v razgovoru s Havasovim poročevalcem izpolnila in odločno demantirala vesti o ustvaritvi nekakšne protisovjetske fronte. Ta oseba je med drugim izjavila:

S sovjetsko Rusijo se nahajamo v dobrih odnosih. Zunanja politika Madjarske se že 15 let ravna po načelu, da ne sklepa vojaških zvez z nikomur in proti nikomur. Tudi zdaj nimamo poudarka, da bi se tej svoji politični smeri odpovedali. Tudi najnovejša pogodba, sklenjena v Evropi, nas ne silijo, da bi izpremenili to svojo politično smer. Edina konkretna zunanje-politična obveza, ki jo imamo, je sporazum o medsebojnem posvetovanju z Italijo in Avstrijo.

Pariz, 30. septembra. Haval poroča iz Berlina: Hitler je snoči nepričakovano odpotoval v Vzhodno Prusijo. Ta nepričakovani Hitlerjev odhod je vzbudil precejšnje mnogi upravičeni volilci niso mogli že v presenečenje v političnih in diplomatskih krogih. Vsi poudarjajo, da je to demonstracija proti Litvi. Kancelar je hotel s tem potovanjem pokazati, da so volitve v Klajpedi velikega mednarodnega pomena.

Pričakujejo, da bo imel Hitler danes velik govor, s katerim se bo odkrito obrnil na Nemce v Klajpedi. Tudi poudarjajo, da je Hitler to pot prvič potoval v Vzhodno Prusijo po železnici in ne z letalom. Kakor znano, so si njegovo prejšnje potovanje

Hoare se nato v pismu sklicuje na posamezne odstavke iz svojega ženevskega govora, jih navaja dobesedno in zraven tolmači. Pri tem pa se izogiblje konkretnih in detajlnih vprašanj ter ostaja pri splošnih konstatacijah popolne zvestobe Velike Britanije ženevski ustanovi in njenemu paktu v vsakem primeru. Svoje pismo zaključuje Hoare tako-le: »Če je treba prevzeti tveganja za mir, tedaj jih morajo prevzeti vsi. In če bo DN jamčilo za svoje prizadevanje s svojim lastnim primerom, potem se bo ta vlada in ta država istovetila z vso vsebino in pomenom njegovih načel.«

Sodelovanje brez pridržkov

Pariz, 30. septembra. — Havas poroča iz uradnih krogov: Francoski uradni krogi pozdravljajo angleško noto. Smatrajo, da ta odgovor z vso svojo vsebino in z vsako besedo ustreza glavnemu vprašanju francoske vlade. Ta listina pomeni v bistvu svečano potrdilo politike sodelovanja brez pridržkov, ki jo hoče angleška vlada sedaj izvajati napram DN. Obenem pomeni formalno obvezo tako za sedanost, kakor za bodočnost, da bo Velika Britanija sodelovala pri »krepkem kolektivnem nastopu z vsemi silami proti neizvzanemu napadu«, kakor to odreja čl. 16. pakta. Pri tej priliki poudarjajo ti krogi, da je Laval po Hoareovem govoru v Zenevi izjavil, da se je začela nova doba DN. Angleški odgovor potrjuje te Lavalove besede.

Tajne s prozorno tenčico — Hitler v Vzh. Prusiji

z letalom v Vzhodno Prusijo razlagali z željo državnega kancelarja, da ne bi potoval čez poljski koridor. Po tem sodijo, da je zveza med Poljsko in Nemčijo zdaj popolna in bi bile podobne Hitlerjeve demonstracije odveč.

Volitve v Klajpedi

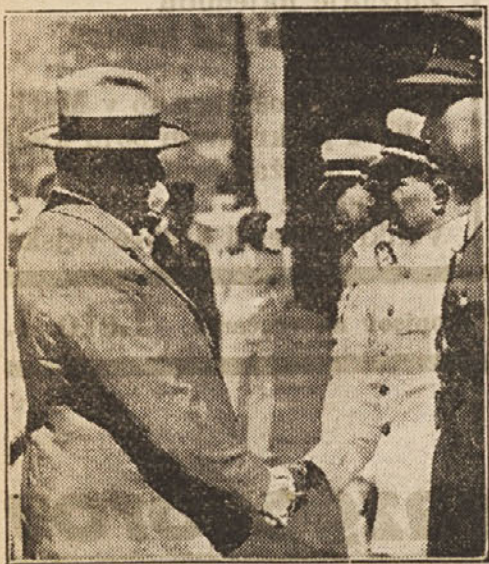
Veršava, 30. septembra. AA. »Gazeta Polska« poroča iz Klajpede, da je bil volilni sistem zelo kompliciran, in trdi, da bo to dalo povod pristašem nemške orientacije v teh krajih, da se bodo ponovno pritoževali proti litovskemu terorju. V tukajšnjih krogih mislijo, da bodo Nemci dobili večino. V litovskih krogih vlada pesimistično razpoloženje, tembolj ker prihajajo vesti o nemirih v raznih krajih države in o skorajšnji izpremembi litovske vlade. Podaljšanje volitev do drevi bo najbrž prineslo litovski stranki blizu 6000 židovskih glasov. Včeraj namreč židje niso mogli voliti, ker so imeli praznik novega leta. Toda tudi ti glasovi ne bodo mogli izpremeniti končnega stanja glasovanja. Jez med litovskim in nemsko orientiranim prebivalstvom bo ostal tudi dalje nepremostljiv.

Göring in Gömbös na političnem lovu

Politični utrinki

Predsednik vlade o svojem potovanju

Po prihodu v Beograd se je predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović pozdravil z gg. ministri in zastopniki ministrstev, ki so ga sprejeli na postaji. Nato je sprejel v salonskem vagonu novinarje in jim dal o svojih vtisih s potovanja to-le izjavo:

Moji vtisi so ti-le: Prvič skrb med prebivalstvom zastran prehrane. Drugič popolno zapiranje v kraljevsko vlado, da bo tudi to vprašanje o pravem času in ugodno rešila. Tretjič ljubezen do svobode in narodne sloge. Četrtič neomejena zvestoba kralju in domovini. Takšno razpoloženje sem srečal povsod med prebivalstvom v vseh krajih, ki sem jih obiskal. Iz tega lahko izvajate sklep, da sem z uspehom potovanja popolnoma zadovoljen. O toplih in prijaznih sprejemih, ki smo jih doživeli na vsej vožnji, vam pa ni treba ničesar govoriti, saj jih že poznate. Po tej izjavi se je predsednik pripravljen posloviti od novinarjev.

Vloga slovenskega dela združene opozicije

Pod tem naslovom prinaša »Politika« razgovor vodje slovenskega dela združene opozicije dr. Vekoslava Kukovec, bivšega ministra, ki je imel sestanek svojih pristašev v Ptuj in Ormožu. Dr. Kukovec je dejal to-le: »Na današnjem sestanku sem svoje prijatelje informiral o politični situaciji. Predvsem sem naglasil, da igra slovenski del združene opozicije danes v političnem življenju naše države posebno poudarjalno vlogo. Mi bomo seveda na temu delali kot pristaši dr. Mačka. Zastopniki slovenskega dela združene opozicije so bili pred nekaj dnevi pri dr. Mačku v Zagrebu. Zato je bilo potrebno, da obvestimo prijatelje o razgovorih z našim šefom.« Na vprašanje, o čemu so razgovarjali v Zagrebu, je dr. Kukovec med ostalim dejal: »Ne poznamo nikakih tajnosti, razgovarjali smo se polne tri ure in predvsem o organizaciji stranke v Sloveniji.« Na vprašanje, kaj misli dr. Maček o volitvah, ali bodo tajne, je dr. Kukovec odgovoril: »Razumljivo, da bodo volitve tajne, ravno take, kakor so bile one v ustavotvorno skupščino.« Na vprašanje, ali bo prišlo do zblizanja in morda do sodelovanja med pokretom dr. Mačka in bivšo slovensko kmetijsko stranko, kar se vsekakor pričakuje v gotovih političnih krogih, je dr. Kukovec odgovoril, da mu o tem dosedaj ni ničesar znanega. V ostalem je dejal, da ne bo nikomur zaprla pol.

Dr. Dragotin Janković je moral odstopiti predsedniško mesto v SSZZ

Ze nekaj časa se je opazala velika kampanja proti glavni upravi Saveza srbskih zemljoradniških zdrug, ki jo je predvsem vodil tehnik »Oladžbinac«. V nedeljo je bil SSZZ občni zbor v Zaječaru in je pri tem prišlo do izredno živahnih incidentov. Poleg ostalih zadržanikov sta se vsak s svojimi pristaši udeležila občnega zbora tudi dr. Dragoljub Jovanović in g. Ljotić. Pristaši obeh skupin so prav ostro kritizirali delo glavnega odbora, pri čemer je prišlo do zelo ostrega incidenta. Končno so morali občni zbor prekiniti in posledice tega je bila, da je odstopil dosedanj predsednik dr. Dragotin Janković, ki je svoje mesto oddal g. Vojislavu Laziću.

Krški škof dr. Srebrnič o našem tujskem prometu

Na anketo ministrstva za trgovino in industrijo, tičebo se mer in ukrepov za pospeševanje tujškega prometa, je odgovoril, kakor poroča »Politika« tudi krški škof dr. Josip Srebrnič.

V svojem odgovoru zahteva škof dr. Srebrnič, naj ministrstvo letoviščarjem prepove nudizem in zahteva, da se oblačijo v take kopalne obleke, pižame itd., ki ne žalijo morale. V nasprotnem primeru bo cerkev sama s sredstvi, dovoljenimi od Boga, podzela vse potrebne korake proti pojavom, ki žalijo javno moralo. Med drugim pravi škof, da so se (tujci, op. ur.) kopali in sončili ter živeli moški in ženske, stari in mladi, vsi skupaj, popolnoma nagi, kakor živali. Neki gost je bil nag prišel na pokopališče v Baški in »s tem nesramno profaniral blagoslovljeni kraj«. Letoviščarji da so hoteli v nedostojnih kopalnih oblekah in pižamah prihajati celo v cerkev. Zato so na njegov ukaz pred cerkvenimi vrati stali posebni čuvaji na straži in puščali v cerkev esmo dostojno oblečene osebe. Škof tudi zahteva, naj bo v novem pravilniku predpisana kontrola, s kom kdo stanuje, češ da v 90% primerih takozvani zakonski pari niso nič drugega kakor slučajni zaljubljeni (ljubavnici). Hoteli bi morali izvajati strogo kontrolo. Končno indirektno škof zahteva, naj bi bilo gostom v ob-

Seja vlade

Sprejeta je naredba o kmet-ski zaščiti Olajšave gozdarski industriji

Beograd, 30. septembra. AA. Po nocojšnji seji ministrskega sveta so izdali tale komunikacije:

Na seji, ki je bila od 17. do 20. ure, je ministrski svet med drugimi resornimi vprašanji sprejel

- 1.) uredbo o olajšavah za domačo gozdarsko industrijo,
- 2.) uredbo o taksnih olajšavah za industrijska podjetja, ki jih je gospodarska stiska tako zadela, da je njihov obstoj ogrožen, in
- 3.) uredbo o zaščiti kmetovalcev.

Znižanje najemnin

Temu zgledu naj bi sledili vsi ostali hišni posestniki in zavodi

Ljubljana, 30. septembra.

Danes je bila seja finančnega odbora mestne občine ljubljanske pod predstvom gospoda Ivana Tavčarja, kjer je bil po njegovem referatu o stanju najemnin v mestnih hišah sprejet naslednji predlog: Finančni odbor predlaga mestnemu svetu, da se izvede znižanje najemnin v mestnih stanovanjskih hišah, zlasti v onih, ki so bile zgrajene po vojni, in sicer do 10%. V tej zvezi naj se izvede splošna revizija najemnin in nova kategorizacija stanovanj. Pokrene naj se akcija za splošno znižanje obrestne mere za hipotekarna posojila, tako da bo vsem ljubljanskim hišnim posestni-

kom z olajšanjem bremen omogočeno, da znižajo najemnine.

Pričakovati je, da bo mestni svet ta predlog brez ugovora sprejel in da bo tudi odobren od nadzorstvenega oblastva, saj pomeni pričetek splošne akcije za znižanje stanovanjskih najemnin v Ljubljani. To znižanje je potrebno glede na padajoče dohodke vseh javnih in privatnih nameščen- cev in delavcev. Mestna občina hoče s tem sklepom dati tudi vsem ljubljanskim hišnim posestnikom vzpodbudo, da sami pristopijo k reviziji najemnin, kolikor v zadnjem času tega še niso storili.

19 žrtev katastrofe v Rtanju

Rtanj, 30. septembra b. Včeraj popoldne je umrla 19. žrtev rudar Cedimir Nikolić.

Novi naši oficirji

Beograd, 30. septembra b. Jutri 1. oktobra bo prevedeno v čin podporočnika 265 gojencev vojne akademije.

Nerazumljivo postopanje bivšega ministra proti novinarjem

Beograd, 30. septembra b. Danes dopoldne je bila konferenca neodvisnega kluba narodnih poslancev v klubskih prostorih Narodne skupščine pod predstvom g. Milana Božića. Konferenci sta prisostvovala tudi bivša ministra dr. Svetislav Popović in Ignjat Stefanović ter nekoliko narodnih poslancev neodvisnega kluba, med njimi tudi Mirko Jokić. Po konferenci je prišlo do neljubega incidenta med bivšim ministrom dr. Popovićem in navzočim časnikarjem stalnim dopisnikom v Beogradu. Zaradi tega incidenta so časnikarji zapustili klub in soglasno sklenili, da najenergičneje protestirajo proti takšnemu ravnanju od strani bivšega ministra Svetislava Popovića proti poklenemu časnikarju.

Redna skupščina protituberkulozne lige

Beograd, 30. septembra b. Danes je bilo v Domu srbskega zdravniškega društva redna letna skupščina protituberkulozne lige. Skupščini je predsedoval dr. Jordan Tajč. Predsednik antituberkulozne lige je uvodoma poudaril, da

Po kmetijsko-obrtni razstavi v Ptuj

Tukajšnja sreska kmetijsko-obrtna razstava zasluži v resnici vse priznanje. Organizirana je vzorno, za kar gre razstavnemu odboru in vsem, ki so pri razstavi sodelovali, vse priznanje.

Kmetijska razstava nam nazorno kaže vse poljske, sadne in vinogradniške pridelke, kakor vse vrste žitarice, več sorten krompir, katerega zelo veliko pridelava našo Dravsko polje, zelje, paradižniki, paprika, seveda ne manjka tudi naš slavno znani in nekdanj tako dobičkanosni »ljug«, izredno debela krmilna pesa, ki tehta od 8—12 kg komad, precejšnjo pozornost vzbuja tudi velika buča, ki meri v premeru 60 cm in tehta 36 kg, katero je pridelal Joško Lah iz Osluševca. Sadjarji se ponajajo z mnogimi vrstami žlahtnih jabolk, tako da kupec nemore mimo, ne da bi sklenil kupčijo. Vinogradniki nam pa nudijo lepega in sladkega grozdja. Prav zanimiva so tudi statistične tabele, ki prikazujejo vse panoge gospodarstva našega sreza, kar te tiče pridelka in posejane površine kulture. Tabele sta z največjo pazljivostjo in natančnostjo na podlagi zbranega materiala sestavila učitelj Hasl in Murn. Kmetijski oddelek sta aranzirala sreski kmetijski referent Stanko Zorčič in Ludvik Sagadin, katerima sta marljivo pomagali gospi in gospodična Hitze, ki sta dali na razpolago tudi mnogo lepega razstavnega materiala.

Velik del razstavnega prostora zavzemajo izdelki naših marljivih obrtnikov, ki z razstavljenimi predmeti kažejo svojo veliko sposobnost in naprednost, ki prav nič ne zaostajajo za drugimi velikomestnimi obrtniki, v cenah pa nedvomno konkurirajo. Tudi naša industrija in trgovina sta dobro zastopani. Zdravstvene prilike našega sreza nam kaže zdravstvena razstava, katero je prav smiselno priredil sreski san. referent dr. Vrečko; veterinarsko, ki poučuje živinorejca o boleznih

morskih letoviščnih prepovedano sprehajanje po ulicah in kopalnih oblekah in fantastičnih pižmah. — »Politika« k temu pripominja, da so merodajni činitelji ministrstva v zagoni. Radi bi ustregli tujim gostom in cerkvi, toda razpoloženje gostov je vsaj ob morju težko spraviti v sklad z razpoloženjem cerkve.

je prevzela pokroviteljstvo Lige Nj. Vel. kraljica Marija. Dr. Tajč je v obširnem poročilu podčrtal uspehe anti-tuberkulozne lige, nadaljno podrobno poročilo pa je podal prof. dr. Janošević. Nato se je vnela zelo živahna debata, nakar so ob koncu sklenili resolucijo, ki zahteva, da pride v naši državi do modernega zakona o pobijanju tuberkuloze.

Kongres jugosl. zdravnikov

Beograd, 30. septembra b. Danes se je nadejal kongres jugoslovanskih zdravnikov. Na sporedu je bilo več strokovnih predavanj. Za predsednika jugoslovanskega zdravniškega društva je bil izvoljen dr. Rogatević iz Zagreba.

Namestitve

Beograd, 30. septembra b. Z ukazom Nj. Vel. kralja sta postavljena za monopolskega kontrolorja v 7. skupini Franc Zalar, za upravnika državne bolnice za duševne bolezni v Kovinu 3. skupine 2. stopnje dr. Petar Ilić, dosedaj upravnik v 4. polož. skup. 1. stopnje. Dr. Ilić je poznan v slovenskih krogih kot strokovnjak in prvi oče bolnikov. Za primarija bolnice za duševne bolezni na Studencu je postavljen v 6. polož. skup. dosedanj asistent te bolnice dr. Miha Kaminić.

»Zbor« ni dovoljen

Beograd, 30. septembra. AA. Glede prijave politične stranke pod imenom »Jugoslovanski narodni pokret-Zbor« je ministrski svet sklenil, da se ustanovitev te stranke ne dovoli, ker niso izpolnjeni pogoji § 12. zakona o združenjih, shodnih in posvetih.

pri živini, pa veterinarski referent dr. Jedlička. Tudi Hranilnica Dravske banovine ima svoj oddelek, ki prikazuje njen razvoj in nas opozarja na važnost štednje.

Čebelarji so razstavili raznovrstni med, vošek, medico, razne panje od košev in kranjčev do Znidariševih panjev, vse vrste čebelarstva orodja in pripomočkov, medunosne razstline itd.

V okusno urejeni in dekorirani kleti Društvenega doma je razstava in pokuševalnica vin, katero razen vinskih kupcev tudi prav pridno obiskujejo prijatelji dobre kapljice. Kupci imajo veliko izbiri naših izbornih sortiranih vin.

Rejci malih živalic so priredili razstavo perutnine, kjer je posebno naša štajerska pasma dobro zastopana in razstavo domačih zajcev in golobov. Med zajci je najbolj zastopana angorska pasma, ki je zaradi dragocene volne posebno rentabilna. Med golobi pa vzbuja pozornost par rimljanov, ki so pa cenjeni zelo visoko, in sicer na Din 700.

Radi pomanjkanja prostora v Društvenem domu so mizarji razstavili svoje izdelke v dvorani Glasbene Matice. Lovska in šumarska razstava pa se nahaja v veliki in mali dvorani Narodnega doma. Za res okusno prireditve so poskrbeli, in sicer za lovsko gg. Rajh, Fišer, Princ in Waland, za šumarsko pa Vodušek, Grlevec in Kofol ml. Plemenska živina pa je razstavljena na sejmišču. Oglejte si vsi to zanimivo razstavo!

Hmeli

Zalec, 30. septembra.

Uradno poročilo tržnega nadzornika: Danes zopet znatno večji prevzem in dovoz kakor minulega ponedeljka. Povpraševanje kljub židovskim praznikom živahno. Večjo količino prvovrstnega blaga — ne sicer »Ausstich« — se je včeraj kupilo in prevzelo na domu pri producentih v Dravski dolini po Din 29-75. Cene sicer neizpremenjene, položaj zelo čvrst.

Titulescu v Mentonu

Pariz, 30. septembra. r. Iz Mentona poročajo, da sta tja prispela iz Zeneve g. Titulescu in njegova gospa.

Miss Universum — miss Egipt

Bruselj, 30. septembra. AA. Na mednarodnem lepotnem tekmovanju so proglasili za »Miss Universum 1935« miss Egipt.

Priprave za svečanost 9. oktobra

Ljubljana, 30. septembra.

V petek 27. sept. se je vršila prva seja pripravljalnega odbora za izvedbo spomin-ske svečanosti ob priliki prve obletnice tragične smrti blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, katere so se udeležili na informativnem sestanku vseh organizacij dne 23. sept. izvoljeni predstavniki.

Na tej seji so odobrili načrt za izvedbo proslave, ki bo v kratkem objavljen v celoti v časopisu in radiu. Vse priprave so v polnem teku in prepuščene ožjemu izvrševalnemu odboru, ki se je sestavil takole:

Predsednik dr. Ravnihar Vladimir, predsednik mestne občine ljubljanske; poslevo-vodni podpredsednik dr. Cepuder Josip, predsednik Oblastnega odbora Narodne odbrane; delavodja in tisk. poročevalec Jan-ković Bratislav, predsednik četniškega udruženja.

Ze sedaj opozarjamo vso javnost, naj sle-di objavam v časopisu in radiu in naj se pripravi, da dostojno počasti spomin našega Velikega Mučenika.

POZIV!

Odbor za prireditve spomin-ske svečanosti o priliki prve obletnice tragične smrti blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja priredi 9. oktobra 1935 popol-dne na Kongresnem trgu v Ljubljani veliko manifestacijsko žalno prireditev, ki naj združi vso našo javnost, zlasti pa vse naše organizacije in njihove predstavnike. Radi velikega števila navzočih bo mogla biti vsa-ka organizacija zastopana na rezerviranem prostoru pri katafalku le po treh oficijalnih zastopnikih. Organizacije z uniformiranim članstvom bodo imele zopet svoj rezerviran prostor. Ker ni več mnogo časa in odbor ne razpolaga z dovoljnim pisarniškim oseb-jem, se obrača s tem na vse organizacije in društva mesta Ljubljane, naj sporoče do 5. oktobra popoldne v pisarno odbora Šelen-burgova ul. 3/1 (Narodna Odbrana):

1. imena oficijalnih treh zastopnikov in določeno število uniformiranega članstva in
2. število praporov, pri čemer je treba lo-čeno navesti število praporov naraščajo do-tične organizacije. — Odbor.

Novice iz kina Sloge

Vsi, ki so videli izborno burko »Zene stav-kajo« so enoglasno priznali, da tako vse-lega in dovtipnega filma še dolgo ni bilo v Ljubljani. Občinstvo se je smejalo in zaba-valo, pri nekaterih prizorih je bilo ploska-nja, da je oglušil ton in govor izza platna. Po Ljubljani se zadnje dni sploh nič drugega ni govorilo — kot le o izbornem filmu.

V tem pravcu pa hoče Sloge tudi korakati naprej kar je razvidno iz najnovejših vesti, ki smo jih prejeli pravkar iz uprave. Kakor smo slišali predvaja kino Sloge film, ki je bil izdelan v Bohinju ob priliki izročitve narodnih noš vojvodi Kentskemu in nje-govi soprogini na dvoru kraljevega namest-nika Nj. Vis. prince Pavla. Deputacija pod vodstvom blejskega župana je izročila tedaj visokim gostom lepe naše narodne noše, katerih sta bila oba visoka gosta izredno vesela. Ta film, ki so ga gledali pred par dnevi v Zagrebu in Beogradu predvaja od včeraj naprej kino Sloge v dopolnilnem sporedu.

In še nekaj lahko izdamo! Uprava kina Sloge si je pridobila najnovejši, danes naj-aktualnejši film Ufe »Abesinija 1935«. Da-nes, ko so oči celega sveta obrnjene na car-stvo Neguša, ko pišejo dnevniki cele kolone o abesinsko-italijanskem sporu, ko prič-a-kujemo vsak dan izbruh vojnih sovraštvo-nje, je brezdvomno, da bo za film »Abesinija 1935« ki ga je izdelal dr. Martin Rikli, vodja Ufine ekspedicije, vladalo izredno zama-nje. Film pride na spored kina Sloge že prve dni prihodnjega tedna, ko bodo mor-da na tleh zadnjega afriškega carstva že grmeli topovi.

Upravi kina Sloge pa na pridobitvi zani-mivega reportažnega filma naše čestitke!

Smrtna žrtev karambola

Ptuj, 30. septembra.

Ko se je včeraj okrog pol 19 uri vračal av-topodjetnik Pečnik Franc iz Ptujja, ki je vozil v Podlehnik neko osebo, mu je na klanec blizu gostilne Treo v Podlehniku privozil nasproti z veliko brzino po levi strani Pulko Ignac, poljski delavec iz Strahinje občina Krapina, in se zaletel s tako silo v avtomobil, da se ude-rec pozna na srednjem delu karoserije in so razbite vse sprednje šipe in poškodovana tudi svetilka avtomobila in desni blatnik. Dvokolo pa je popolnoma zmečkan. Nesrečnega, ki je bil v globoki nezavesti, je avtopodjetnik takoj odpeljal v ptujsko bolnišnico, kjer so mu nu-dno pomoč in ugotovili da ima na več mestih počeno lobanjo in ima druge težke poškodbe, katerim je vkljub zdravniškim prizadevanjem danes zjutraj ob pol 3 uri podlegel, ne da bi se zavedel.

10. oktobra v Grčiji

Atene, 30. septembra. AA. Grška poslanska zbornica se sestane 10. oktobra. Monarhisti bodo stavili predlog, naj zbornica zaradi res-nega mednarodnega položaja sama proglasi izpremo vladavinske oblike s tem, da jo kasneje potrdi plebiscit.

Vremenska napoved

Napoved za jutri: Postopoma oblačenje po vsej kraljevini, na severni polovici bo morda malo dežja, vedro na južni polovici. Temperatura se ne bo znatno spremenila. Solnce izide ob 5.34, zaide pa ob 17.21.

Dunaj: Spremenljivo vreme, možnost za poslabšanje.

Zločinca Košajнца so v Mariboru po krvavem boju ujeli

Sodarski pomočnik Franc Sadek je padel v borbi z zločincem — Junaštvo stražnika Možeka

Maribor, 30. septembra.

Ves Maribor in širna okolica sta danes pod vtisom dramatičnega boja za nevarnim roparjem in morilcem Francetom Košajncem, ki je bil dolgo časa strah in trepet vse štajerske in ki so ga danes opoldne po dolgem zasledovanju ujeli. Žal je padel pri tej priliki nedolžna žrtev brezvestnega zločinca, 24letni sodarski pomočnik Franc Sadek, stanujoč v Mariboru na Koroški cesti št. 58. V boju s Košajncem je bil tako hudo obstrlejen, da je kmalu po prevozu v bolnišnico podlegel poškodbam. Poleg umora nekoga paznika celjske jetnišnice in številnih drugih zločinov si je danes Košajnc napopal še ta umor.

Pojavil se je na promenadi

Šele pred nekaj dnevi je dospela iz Avstrije vest o Košajncem drznem podvigu v Sent Petru pri Gradcu, ko je vlomil v vilo tovarnarja Erberja in odnesel za 32.000 Din dragocenosti. Nihče ni mislil, da se bo Košajnc zopet tako kmalu pojavil pri nas. Bil pa je tako drzen, da je danes prišel v Maribor. Nekako ob 16. uri se je pojavil na Aleksandrovi cesti, in to na glavni promenadi. Tu ga je spoznal Albin Selč, ki je videl njegovo sliko v «Glasu naroda». Takoj je o tem obvestil nekoga orožnika, ta pa policijo, ki je nemudoma spravila na noge ves policijski aparat.

Z ljubico na pokopališču

Med tem je Košajnc odšel na staro mestno pokopališče, kjer je imel dogovorjen sestanek s svojo ljubico 32letno Šiviljo Ljudmilo Kovačičevo, ki stanuje na Aleksandrovi cesti št. 32. Tu ga je prvi opazil stražnik Anton Možek. Košajnc si je baš nekaj beležil na koščku papirja, ko ga je njegova ljubica opozorila, da prihaja stražnik. V tem hipu je Košajnc planil kijuhi in potegnil iz žepa dva samokresa ter prišel bežati. Skočil je na pokopališki zid, ko pa je videl, da je pokopališče obklojeno s stražniki, se je obrnil v drugo smer in prišel bežati po Gregorčičevi ulici. Za stražnikove klice stoji! se ni zmenil, tako da so stražniki bili primorani streljati za njim, niso ga pa zadeli. Košajnc se je zatekel v neko vežo in prišel od tam streljati na zasledovalce.

Hrabri stražnik v boju z morilcem

S težavo se mu je približal kljub veliki nevarnosti že omenjeni hrabri stražnik Anton Možek in se prišel z njim ruvati. Pri tem ni mogel ne ta ne oni uporabiti orožja. Takrat je prišlo stražniku na pomoč 24letni sodarski pomočnik Franc Sadek. V tem hipu se je Košajnc pobral s tal in začel z bliskovito naglico streljati na Sadeka.

Zadnja žrtev morilca F. Sadek

Počila sta dva zaporedna strela. Nesrečnemu mladeniču sta se krogli zarili v levo roko in spodnjo čeljust, tako da se je zrušil v mlaki krvi. Košajnc je postal zopet morilec, kajti Sadek je dobro uro po prevozu v bolnišnico umrl.

Z udarci pobit na tla

Takoj nato so prihiteli stražniki na pomoč drugi stražniki in zverinskega zločinca z udarci pobili na tla. Košajnc je z glavo treščil ob tla in prišel krvaveti, nakar so ga stražniki takoj uklenili. Ves potek dramatičnega boja so opazovali številni pasantje. V tem so spravili v rešilni avto smrtno ranjenega Francisa Sadeka. Ker pa je tudi Košajnc že močno krvavel, so naložili v avto še njega in oba prepeljali v bolnišnico. V bolnišnici so mu zdravniki obvezali rano. Med tem se je že nekoliko pomiril in je stražnikom pripovedoval, da ni imel namena streljati, da pa je bil k temu prisiljen.

Pohvalil se je, da bi lahko, če bi hotel, z 27 kroglami pobil vse zasledovalce

Postal je jako žejen in na mah popil 16 kozarcev vode.

Pred policijskim poslopjem se je med tem zbrala tisočglava množica, ki je čakala, da Košajnc pripeljejo k zaslišanju. Ko so ga pripeljali v rešilnem avtomobilu in je izstopil močno uklenjen v spremstvu treh stražnikov, je nastalo med množico veliko ogorčenje, tako da je policija le s težavo vzdrževala red.

Cinik in mevža obenem

Višji policijski nadzornik G. Cajnko je nato opravil s Košajncem kratko zaslišanje. Zločinec je postal zopet besen ter je odgovarjal na vprašanja zelo cinčno. Potem je prišel jokati in je prosil, da bi mu nekoliko zrahljali okove. Zopet je pokazal, da je nepoboljšljiv in zakrknjen zločinec, s kakršnim naša kriminalistika že dolgo ni imela opravka. — Povedal je, da je star 37 let in da je rojen v Gradcu. Je nezakonski sin in živi njegova nesrečna mati v Mariboru na Pobreški cesti. Po poklicu je natak. Detektivom, ki jih pozna vse po imenu, se je rogal, češ, da ga tako dolgo niso mogli dobiti. Vidi se mu, da mu ni za vse zločine prav nič žal. Ko mu je višji policijski nadzornik povedal, da ima na vesti še en umor, se je silno razburil in dejal, da ni nikogar ubil. — Niso mu namreč še povedali, da je nesrečni Sadek med tem v bolnišnici umrl. Po kratkem zaslišanju so ga v rešilnem vozu prepeljali v policijske zapore. Jutri ga bodo še podrobno zaslišali in nato izročili sodišču. Ob-

tožen bo nad 20 dokazanih vlovov in umora sodarskega pomočnika Sadeka.

Dekletu je zagrozil s smrtjo

Danes je policija zaslišala tudi njegovo ljubico Kovačičevo. Povedala je, da se je s Košajncem spoznala pred tremi meseci, ni pa vedela nič o njegovih zločinskih podvigih. Šele zadnji čas je zvedela za nekatere njegove vlohe iz časopisov. Ko je ob neki priložnosti omenila Košajncu, ji je ta zagrozil s smrtjo, če bi ga skušala izdati. Davi jo je Košajnc nagovoril na trgu in ji spet dejal, da mora priti popoldne na sestanek na staro mestno pokopališče. Na tem sestanku jo je Košajnc prosil, naj mu preskrbi prenočišče, nakar mu je Kovačičeva dala naslov neke Kafartove, kjer bi bil pred policijo najbolj varen. Prav v tem hipu se je približal stražnik in Kovačičeva je opozorila nanj Košajncu.

Vse govori samo o Košajncu

V mestu se danes govori samo o Košajncu in njegovi nesrečni žrtvi. Vsa javnost je zadovoljna, da je končno prišel nevarni zločinec.

v roke pravici, obenem pa obžaluje tragično smrt nesrečne žrtve. Mnenje javnosti je tudi, da naj se tudi junaški stražnik Možek, ki se je izpostavil smrtni nevarnosti, primerno nagradi in prav tako naj se da odškodnina tudi preostalim svojem nesrečnega Sadeka. Z nesrečnim mladeničem in njegovimi svojci, ki jih je vest o smrti globoko pretresla, sočustvuje vsa javnost.

Levo Košajnc, desno Pajman

Dve žrtvi sporta

Pri nedeljski motorski dirki na ljubljanski Grad se je smrtno ponesrečil znani sportnik in amaterski plesni mojster Stane Seunig, lastnik trgovine z usnjem na Starem trgu št. 7; pri vrnitvi s Turjaka pa se je s kolesom smrtno ponesrečil zobotehnik Ivan Novak, ki je včeraj zjutraj ob 8.30 v bolnišnici podlegel poškodbam.

Stane Seunig je bil znan ljubitelj sporta in se je kot član motociklistične sekcije ZSK Hermesa udeležil dirke na Grad, kakor smo včeraj kratko poročali, pri kateri je upal odnesti prvenstvo. To se mu je tudi posrečilo, vendar je pa še enkrat poskusil svojo srečo in si docela zagotoviti zmago, kar je bilo zanj usodno. Petnajst metrov pred ciljem je izgubil oblast nad motorjem in se zatekel v brzojavni drog. Utrlo mu je lobanjo in je kmalu po prevozu v bolnišnico izdihnil. Star je bil komaj 30 let. Za njim žalujejo trije bratje in sestra. Pogreb priljubljenega pokojnika bo danes v torek ob 16. s Tyrševe ceste 15 (Evropa).

Ljubitelj sporta je bil tudi zobotehnik Ivan

Novak, ki je šel v nedeljo v družbi svojih prijateljev na izlet na Turjak. Proti večeru so se dobre volje vračali proti Ljubljani. Novaku je nekoliko nagajalo kolo, kar je bilo menda vzrok nesreče, da je s kolesom zadel ob obcestni kamen in padel s kolesa. Takoj je obležal nezavesten. Prijatelji so ga naložili v Pečnikarjev avto in ga ob pol 9. zvečer prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Zdravniki so dognali, da mu je dvakrat počila lobanja.

Pokojni Novak, ki je bil pravi sportni človek po svojem značaju in plemenitosti, zapuša brata, sestro in mater-vdovo, kateri je bil v krepko pomoč. — Zadnji čas je bil tajnik sportnega kluba »Marsa«. Rojen je bil 1906 v Ljubljani.

Z njim je naš sport izgubil dragoceno moč in je njegova izguba toliko večja, ker je bil še mlad, komaj 29 let star. Pogreb ponesrečenega Novaka bo v sredo ob 17. uri iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

Zopet drzen vlom v Mariboru

Maribor, 30. septembra.

Danes je policija spet mrzlično na delu. — Raziskuje namreč drzen nočni vlom, ki ga je izvršil sredi mesta doslej še neznan vlomilec.

Ko je včeraj zvečer odšel z doma tiskarski mojster Franc Kühnel iz Valvazorjeve ulice, je pustil okno svojega stanovanja odprto. Priliko je izrabil spret vlomilec ter se splazil skozi pritrlično okno v sobo. Tam je premetal vse

omare, ki jih je odprl z dletom in odvijajem ter v neki omari našel tri dragocene zlate zapestnice, ki so bile last Grete Betkejeve. Nato pa je vlomilec vdrl v leseni kovček, kjer je našel med perilom 4000 dinarjev gotovine. Z bogatim plenom je nato vlomilec izginil v noč.

Policiji se doslej še ni posrečilo prijati vlomilca, sumijo pa, da je bil eden izmed zloglasnih in zasledovanih vlomilcev.

Samomor duševno bolne žene

Ptuj, 30. septembra.

Danes je pretresel vso tuk. okolico grozen samomor 45letne Vrlovič Amalije, žene sigalnega mojstra Vrloviča Konrada ter matere treh nepreskrbljenih otrok v starosti 8 do 12 let, stanujoče v čuvajnici št. 12 na Spodnjem Bregu pri Ptuj. — Amalija je bila zaradi duševne bolezni že v umobolnici, iz katere pa se je v izboljšanem stanju pred letom dni vrnila. Pred dnevi pa se ji je stanje zopet poslabšalo. Danes ponoči je zelo nemirno spala ter večkrat vstala iz postelje, kamor pa se je na prigovarjanje moža zopet povrnila. Zjutraj

okrog pol 5. pa je vstala in pričela mesiti kruh. Ko pa je kmalu po 5. uri privozil iz Ptuja proti Mariboru osebni vlak in jo je mož pustil samo brez nadzorstva, ker je videl, da mirno opravlja svoje delo, je skočila na progo in legla pod vlak tik ob čuvajnici. Vlak ji je odrezal glavo in ji razmesaril vse telo.

Takoj po odhodu vlaka sta našla njeno truplo dva delavca iz delavnice državnih železnic, ki sta o najdbi takoj obvestila moža. Truplo so po sodnem ogledu odpeljali v mrtvašnico hajdinskega pokopališča. Z nesrečno družino sočustvuje vsa okolica.

Žrtev sleparskega ženina

Ljubljana, 30. septembra.

Revica, ki je prišla v pest prevejanemu mednarodnemu ženitvanjskemu sleparju, je neka brezposelna uradnica iz Ljubljane, ki si je po dolgoletnem trudu in varčevanju prihranila 8750 dinarjev in si ni želela zdaj nič drugega kakor dobrega možička.

V nebotičniku se je seznanila z 41letnim Ernestom Adolfom Röbelom iz Hamburga. Izdajal se je za inženjerja. Med drugim je zanimiv tudi njegov popis: nosi očala, je srednje močne postave, pod levo ramo ima prestreljeno roko, zaradi česar je za 9 cm krajša od druge. Ko poznamo zunanost junaka, naj povemo, da je Röbel prav premeten pustolovec. Uradnici je namreč izvalil 8750 dinarjev na ta način, da ji je zagotavljal, da je dinar nič vreden denar, katerega ji bo zamenjal v Nemčiji za dobre marke in naj za jamstvo sprejme kuverto, katere ne sme odpreti. Röbel je več dni stanoval v nekem ljubljanskem hotelu, nekoga lepega dne pa se je odpeljal iz Ljubljane in se od uradnice lepo poslovil.

Kako se je ta začudila, ko je videla v kuverti kar 2000 nemških mark, kar je bilo več kakor trikratno jamstvo, še bolj je bila pa razočarana, ko so ji v banki povedali, da so marke brez vrednosti, saj so še iz leta 1910! Slepar je neznanokam izginil, nevesta pa je ostala brez denarja in brez ženina.

Železna poroka

Sv. Jurij ob Šč., 29. septembra.

V nedeljo sta zakonovale 65letnico zakonskega življenja zakonca Verzel iz Grabšnice. Mož je star 90 let in žena pa 93 let. Oba sta še čila in zdrava. Slovesnost železne poroke se je vršila v podružnici sentjurske župnije pri Sv. Duhu na Stari gor in je privabila veliko množico ljudi. Slovesno službo božjo je opravil jurjevski kaplan g. Vahčić z asistenco dveh duhovnikov. Slavnost je posebno povzdignila godba mariborske garnizije. Svoje čestitke k izredni slovesnosti sta tudi poslala mariborski škof g. dr. Tomažič in notranji minister g. dr. Anton Korošec, ki je tukajšnji rojak. Zakonskemu paru želimo, da bi še dolgo srečno živela.

Trbovlje

Bencin so kradli. Iz rudniškega skladišča na Tereciji je že večkrat izginila večja količina bencina. Tudi v zadnjem času se je ponovila tatvina. Tokrat pa so bili storilci odkriti. 550 litrov bencina v vrednosti krog 4000 Din sta odnesla absolvent rudarske šole H. F. in brezposelni trgovski pomočnik K. F., ki sta vlomila v skladišče. Bila sta aretirana. Preiskava je ugotovila tudi tri kupce ukradenega bencina.

Predavanje čebelarjev. V nedeljo se je vršilo pri čebelnjaku g. Sušnika dobro obiskano predavanje čebelarstva strokovnjaka in urednika »Slovenskega čebelarja« g. Bukovca Avgusta iz Ljubljane.

Italijanska mladina je navdušena za vojno. Tudi 15 let stari Nello Sartorio se je trikrat vtihotopil na parnik, da bi šel z vojaki v Afriko. Vedenje se ga pa našli in izkreali. Zdej mu je pa sam Mussolini dovolil, da spremlja neki polk kot »srečnosec« v Afriko. Slika ga kaže v uniformi polka pred odhodom v Afriko

Vesti iz Italije

Nova telefonska služba med Jugoslavijo in Italijo. Vzpostavljena je nova telefonska zveza med Postojno in Starim Bečejem v Dunavski banovini. Pristojbina za govorilno enoto znaša na italijanski strani 12-75 lir.

Preiskavanje podzemeljske jame pri Buršičih v Istri. Prav za prav ni to podzemeljska jama v istem pomenu kakor postojnska ali škocjanska, da bi nudila veličastne razglede podzemeljskih slik, temveč kakih 50 m globoko brezdno blizu ceste, ki drži iz Pazina v Plomin v globoki kraški dolini, ki pod njo teče ponikalnica Fojba. Letošnje izredno suho leto je bilo za raziskavanje jam ugodno in tržaški planinci so to okolnost izkoristili. Opremljeni s celim avtomobilom vrhnenih stopnic, žic, aluminijastih čolnov, svetilk in druge priprave so se spuščali na dno brezna, od tam po blatnih, fiovnatih galerijah dalje dospeli do drugega brezna, globokega nadaljnjih 90 m, na čegar dnu so dobili malo jezero. Jezero so prebrodili s čolnom in na drugi strani je bila spet kakih sto metrov dolga jama, široka 2 do 5 metrov in v njej zopet voda, da so se morali voziti po njej s čolnom. Ni treba še posebej poudarjati, da je raziskovanje jam, ki se v njih nahaja voda, v kraškem svetu povsod važna stvar.

Razstave, semnji in velesemnji. Tržaški pokrajinski svet za korporativno gospodarstvo namerava izdati poseben koledar za razstave, semnji in velesemnje, bodisi da so stave, semnje in velesemnje, bodisi da so javnega značaja, bodisi da jih prirede družina in zasebniki v tržaški pokrajini. V koledar pridejo vse važne prireditve te vrste, izključeni so samo tisti semnji, ki imajo zgolj lokalni pomen in nimajo večje gospodarske važnosti, in tiste umetniške razstave, ki jih priredijo posamezni umetniki. Javne korporacije in društva, ki nameravajo prirediti semenj ali razstavo, morajo zaprositi pri pokrajinskem svetu za potrebno dovoljenje in prireditve podrobno obrazložiti, zlasti v pogledu stroškov, in povedati tudi, v kakšno svrho bo uporabljen čisti dobiček, odnosno kako se bo krilla morebitna izguba. Prošnje je treba vložiti do 20. oktobra. Za vse večje prireditve, ki dosegajo značaj pokrajinskih semnjev in razstav, kakor so to medpokrajinske razstave in velesemnje, daje dovoljenje korporacijsko ministrstvo, generalna direkcija za trgovino. Rok za vložitev prošenj je odprt do 30. oktobra.

Goveja bolezen na Vipavskem. Med živino, ki se je poleti pasla na Avški planoti nad Črničami, se je tedaj pojavila bolezen na gobcu in na parkljih. Posestniki te živine po raznih vipavskih občinah: v Črnicah, Šempasu, Sv. Križu, Ajdovščini in v Trnovem so opozorjeni, da mora ta živina, čeprav je že zdrava, ostati še dva meseca potem, ko se je vrnila s planine, pod nadzorstvom in da je treba prijaviti županstvu v 24 urah vsako izpremembo v posesti te živine.

Cene živine. V tržiškem sodnem okraju so povprečne tržne cene klavne in vprežne živine ter živine za rejo: konji žrebci 4000 L, lukusni 3000 L, vprežni 800 L; mežji in mule 500 L; žrebeta od 1. do 3. let 600 L; osli 100 L; volji 1000 L, krave 800 L; junci in junice od 1 do 2. let 600 L; biki in bikiči, stari več ko eno leto 2000 L; prašiči, stari več ko tri mesece 200 L; ovce 50 L; koze 50 L; ovni in kozli 50 L.

Radio

Torek, 1. oktobra.

Ljubljana: 11.00 Šolska ura: Ob 100letnici Simona Jenka (dr. R. Kolarič) — 12.00 V novo življenje, koračnice na ploščah — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Čas, obvestila — 13.15 Reproduciran glasba — 14.00 Vreme, borza — 18.00 Radijski orkester — 18.30 Vzgojna vrednost prirode (dr. Stanko Gogala) — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nacionalna ura — 20.00 Sprehod po Turpolju s pesmijo in besedo (g. Vl. Regally) — 22.00 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Reproduciran glasba — 22.30 Angleške plošče.

Dnevni dogodki

Za naše cenjene naročnike smo današnji številki priložili položnice. Prosim jih, naj nam naročnino za mesec oktober poravnajo najkasneje do 15. oktobra. To ne velja za one naše naročnike, ki plačujejo naročnino našemu inkasantu.

Prejšnji mesec smo prosili prijatelje in naročnike našega lista, naj bi nam vsak pridobil vsaj še po dva naročnika. Ugotavljamo, da se jih je mnogo odzvalo naši prošnji, tako da je število naročnikov naraslo na prav zavidljivo višino. Vsem tem prav prisrčna hvala!

Prosimo pa naše prijatelje, da s tem delom nadaljujejo, ker je naša želja, da pri današnji ceni povečamo obseg lista vsaj pri nedeljskih številkah.

—o—

× **Nacionalna ura.** Ob 19.30 bo postaja iz Beograda prenašala mesečni politični pregled.

× **Licitacija spremnic.** Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo ustno licitacijo za prodajo 1769 kg spremnic z znamkami iz leta 1931. Licitacija bo 4. novembra t. l. ob 11. uri v pisarni ekonomskega odseka, Sv. Jakoba trg 2. Najkasneje do desetih na dan licitacije se mora položiti v pisarni direkcije pošte v Ljubljani, soba števil. 41, kavčijo po Din 25— za vsakih 20 kg. Pogoji se lahko vpogledajo in kupijo po 10 dinarjev v pisarni podpisane direkcije.

× **Dr. Šorlijevih »Izbranih spisov«** četrti zvezek, ki vsebuje več zanimivih novel in črtic, je pravkar izšel v knjižni založbi tiskarne »Merkur«.

Kapital v zimi ~~~~~ **Lutz**
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

× **Potniški promet na progi Ljubljana gl. kol.—Novo mesto dne 6. oktobra.** Glede na trgatav na Dolenjskem je pričakovati pri izletniških vlakih izredno veliko frekvenco. Zato bo vozil v nedeljo dne 6. oktobra poleg izletniškega vlaka, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 6. uri 10 min. na progi Ljubljana gl. kol.—Novo mesto, še potniški vlak, ki vozi sicer samo ob delavnikih, z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 7. uri 20 minut. Ravno tako bo vozil v obratni smeri v razbremenitev izletniškega vlaka potniški vlak, ki vozi tudi samo ob delavnikih, z odhodom iz Novega mesta ob 18. uri 6 min. in prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 20. uri 32 min. Opozorjamo pa potujoče občinstvo, da ima samo prvi vlak iz Ljubljane gl. kol. ob 6. uri 10 min. zvezo na stranske proge in vozi do Karlovca. Drugi vlak, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 7. uri 20 min., pa nima zveze na stranske proge in vozi samo do Novega mesta. Zato se naj poslužujejo potniki za kočevsko in šentjanski progo ter za Strazh-Topolice in Belo krajino prvega vlaka, potniki za progo Ljubljana—Novo mesto pa drugega vlaka. Pri povratku odhaja prvi vlak iz Novega mesta ob 18. uri 6 min. ter nima zveze iz priključnih stranskih prog. Zato se naj poslužujejo tega vlaka samo potniki s proge Novo mesto—Ljubljana. Drugi vlak iz Bele krajine, odnosno Karlovca odhaja iz Novega mesta ob 19. uri 30 min. in ima zvezo iz vseh priključnih stranskih prog.

× **Opozorjamo na oglas tvrdke »SOKO«** obleke.
× **Železniškim vdovam v vednost!** Glede na objavljeno vest, da je prometni minister odobril, da se železniškim vdovam in sirotam vrne odvzeti prejemki po režijski ceni, sporočamo, da je to odobrenje izposlovala pri prometnem ministru deputacija, ki je bila izvoljena na velikem shodu železniških upokojencev in upokojenk, miloščinarjev in rentnikov 3. julija t. l. pri »Levu« na Gospodarski cesti.

× **Od uspeha do uspeha** gredo naši fotografski umetniki. Spet je prišla vest iz Johannesburga, glavnega mesta Južne Afrike, da je na tamošnji mednarodni razstavi, ki jo je priredilo 7 največjih klubov države, spet med prvimi naš Antje Kornič. Častne diplome so bile priznane 12 razstavljalcem, ki je med njimi Antje Kornič. Razen njega sta razstavila tudi člana ljubljanskega Fotokluba Ivo Gogala in Otokar Hrazdira. Velik uspeh je še to, da so bila njuna dela sploh sprejeta, saj so brez odlikovanj ostali tudi svetovno znani mojstri. Zanimivo je, da je bila odlikovana Korničeva slika »Smučarski paradiz« na Rožici, ki jo tovariši v klubu Kornič niso priporočili za razstavo.

Ljubljana

DNEVNA PRATIKA

Torek, 1. oktobra. Katoličani: Remigij. Pravoslavni: 18. septembra. Evmenije.

DEŽURNE LEKARNE

Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; **Ramor,** Miškovičeva cesta 20; **Gartus,** Moste, Zaloška cesta 18.

× **Na žalnem koncertu** društva »Tabor«, ki bo v ponedeljek 7. oktobra t. l. ob 20. uri v franciškanski cerkvi, sodelujejo koncertna pevka gđ. Justina Dolenc, član Narodnega gledališča g. Angel Jarc, violinist g. prof. K. Vekjet, č. g. pater F. Ačko, dirigent opere g. dr. D. Švara in mešani pevski zbor »Tabor« pod vodstvom pevovodje g. F. Venturinija. Ponovno opozorjamo cenjeno javnost na ta spominski večer.

× **Potnika brez potnih listov.** Z gorenjskega je sprejela ljubljanska policija v svoje okrilje te dni dva mednarodna potnika, ki sta potovala vsekrižem po svetu in živela od beračenja. Iz jeseni so prignali okrog 30 letnega Gabra Kraljevačkega, ki se je pet let potikal po Avstriji, Nemčiji in vse-

široj Evropi. Spravili ga bodo v njegovo domovinsko občino v okolici Novega Sada. — Prav tako pa so imeli na policiji opravka z okrog 30 letnim Pavlom Gračnerjem, ki je pripotoval k nam s Češkega. V Radovljici so ga prišli in izročili v Ljubljano. Kakor pravi, je hotel za delom v Grčijo. Ker mu noče češki konzulat plačati sredstev za pot, ga bodo odgnali zopet na Češko.

× **Modno revijo** imamo spet v Ljubljani, da so bile naše dame in menda tudi gosposdije že nekaj dni nekako nervozni, ko so videli napis na arhitektonsko dekoriranem portalu naše najstarejše trgovske hiše Ant. Krisper na Mestnem trgu. V soboto zvečer je končno otvoril revijo že z ljubljanskega velesejma in mariborskega tedna sloveči konferencije g. Jelačin zares židane volje in ves nabit z duhovitimi šalami, najlepše manekenke z velesejske revije so pa z nedosegljivo gracioznostjo pokazale dolgo vrsto najmodernejših jesenskih in zimskih plaščev, raznovrstnih potniških in sportnih predmetov ter druge moderne robe, da so bile gledalke očarane in seveda tudi gledalci. Vendar pa ne samo zaradi elegantnih plaščev in dražestih manekenk, temveč tudi zaradi izredno nizkih cen najrazličnejših modnih predmetov. Ant. Krisperjevo odlično

KINO SLOGA

Ljubljanski Dvor Telefon 2730

Vsa Ljubljana se je nasmejela!
Kdor je videl film, ga ne bo pozabil!
Kdor pa še ni utegnil, naj ne zamudi
zadnje prilike, in naj si ogleda
veselo burko

Če žene stavkajo...

(E H E S T R E I K)

Danes zadnjikrat ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Kot dopolnilo: Nov zvočni tehnik in film o izročitvi narodnih noš vojvod Kentskemu in njegovi soprog v Bohinju!

Jutri! **Franciška Gaal** Jutri!

ki je že dolgo, dolgo niste videli
v muzikalni veseligr

Oprostite, zmotila sem se...

(ŠKANDAL V BUDIMPEŠTI)

aranžirano revijo smo občudovali tudi še včeraj in jo bomo tudi še danes ob 17. dalje. Pridite pravočasno, ker je vedno gneča.

× **Zagoneten poljski novinar.** Pred dnevi je ljubljanska železniška policija prišla na glavnem kolodvoru okrog 30 letnega Jožefa Škrobaca. Iz Maribora se je brez voznega listka pripeljal z vlakom v Ljubljano in se je znal sprevodniku spretno skrivati prav do Ljubljane. Na ljubljanskem kolodvoru pa mu je sprevodnik napravil vozni listek iz Maribora do Ljubljane z vsemi globami po predpisih, tako da je znesla vozna cena

180 dinarjev. Toda potnik je bil čisto brez denarja in ga je sprevodnik izročil detektivu. Na policiji se je Škrobac izdal za poljskega emigranta in novinarja. Pri sebi je imel samo dvomljiv krstni list. Prosil je sicer, naj bi mu policija pri Udrženju novinarjev preskrbela kako podporo, toda ker njegova identiteta še ni dovolj točno izprisanca, so ga pridržali v zaporu, da doženejo, kdo v resnici je.

× **Seznamki oseb zavezanih pridobitni** po čl. 42. zakona o neposrednih davkih, katerih davčna osnova se bode za davčno leto 1935. razpravljala pred strokovnim davčnim odborom za mesto v Ljubljani 11. oktobra 1935. so razgrnjeni na vpogled davčnim zavezanecem v pisarni Mestnega načelstva v Ljubljani samo še do vštete petka 4. oktobra 1935, in sicer med običajnimi uradnimi urami.

× **Karambol kolesarja s paragrafom.** V nedeljo je neki kolesar na cesti Ljubljana—Ježica zadel po nesreči ali po svoji nerodnosti ob častnika tako, da je padel s kolesa na tla. Nato pa se je z žaljivimi besedami izražal o častniku, ki ga je dal prijati. Kolesarja so odgnali na policijo, kjer se je izjavil, da je njegovo ime Sitar. Vendar mu tu niso verjeli, tako da je moral pustiti v jamstvo svoje kolo. Včeraj dopoldne pa se je spet javil in obžaloval, da je v nedeljo navedel napačno ime. Imel bo opravlja pred sodnikom.

× **Privoščila sta si šabeso** 51 letni Rudolf M., tapetnik brez posla z Linhartove ulice št. 16 in 52 letni Ignac R. Šabeso sta ukradla gostilničarju Moretu kar cel zaboj. Bila sta oba že večkrat preje kaznovana zaradi tatvin. Policija ju je izročila sodišču.

× **Ujel je tatu.** Včeraj je Ivan Kristan, kateremu je znan tat ukradel 23. septembra 320 dinarjev gotovine, opazil tega tatu na Vodnikovem trgu. Opozoril je nanj stražnika, da ga je aretirati. Na policiji so ugotovili, da gre za znanega, že 11krat kaznovanega 27 letnega Jožeta Knapa, ki je izgnan iz Ljubljane. Seveda je denar že zapravil. Izročili so ga v sodne zapore.

× **Ivan Noč** je eden najodličnejših naših pianistov in njegovi klavirski koncerti so pomemben umetniški dogodek vsake naše koncertne sezone. V petek 4. t. m. ima pianist Noč svoj klavirski večer v Filharmonični dvorani na Kongresnem trgu. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice po običajnih koncertnih cenah.

× **Iz »Tabora«.** Drevi je zadnja pevska vaja pred nastopom. Zato vsi in točno!

× **Drevo otvori slovensko Narodno gledališče** svojo sezono s klasično tragedijo Sophoklesa, »Kralj Edip«, kateri sledi Puškinova poema »Kameniti gost«. Slovensko občinstvo ima priliko, da pokaže ob tem večeru, ki je posem slavnostnega značaja, svojo kulturno višino, ter dokaže z razprodanim dramskim gledališčem, da ceni svojo slovensko dramo, svoje slovenske igrance in slovensko besedo.

× **Tečaj ruskega jezika.** Ruska Matica je podaljšala vpisovanje v tečaj ruskega jezika do 8. oktobra t. l. Informacije: Ljudska šola na Zoisovi cesti, torek, četrtek in petek ob 18.30 do 20.30.

× **Na splošno željo občinstva in vodstev** šol, ki si doslej še niso ogledali narodno-obrambne razstave društva sv. Cirila in Metoda v mestnem muzeju poleg Križank, se razstava podaljšuje do vključno nedelje dne 3. oktobra. Opozorjamo na to posebno ravnateljstva in šolska vodstva tistih zavodov, ki si doslej še niso z učenici ogledali razstave. Razstava je odprta dnevno od 9.—12. in 15.—18. Vstop prost. Dolžnost vseh zavodnih Jugoslovancev je, da si ogledajo rane, iz katerih krvavi naše narodno telo.

Maribor

Ugotovljena dejstva so porazna...

Maribor, 30. septembra.

Nedeljska anketa tekstilnega delavstva v Mariboru, ki je obravnavala sedanjí težak položaj delavstva, je mino vsega drugega nudila tudi zanimiv vpogled v razmerje plač, ki jih tekstilno delavstvo prejema v primeri z najnižjimi življenjskimi potrebami. Ugotovljena dejstva so porazna in kažejo kaj čudno luč na mariborsko tekstilno industrijo, ki kljub odlični konjunkturi plačuje večino delavstva tako nizko, da še od daleč ni dosežen najnižji življenjski standard.

Osnovo najnižjega življenjskega standarda tvorijo naslednje postavke: Družina: živila 644 Din, obleka 358 Din, stanovanje 298 Din, kurjava 122 Din, razno 143 Din, skupaj torej mesečno 1565 Din. Standard samega pa je naslednji: živila 214 Din, obleka 138 Din, stanovanje 149 Din, kurjava 68 Din, razno 51 Din, skupaj torej mesečno 620 Din. Poudariti pa moramo, da je omenjeni življenjski standard računat skrajno nizko. V primeri s tem pa prejema mariborsko tekstilno delavstvo naslednje mezde:

V vseh mariborskih tovarnah je zaposlenih trenutno 3949 delavcev in delavk, in sicer 2594 delavk in 1355 delavcev. Od teh prejema povprečno mesečno mezdo do 200 Din 49 delavcev in delavk, od 200 do 350 Din 48 delavcev in delavk, od 350 do 500 Din 308 delavcev in delavk, od 500 do 600 Din 616 delavcev in delavk, od 600 do 700 Din 670 delavcev in delavk, od 700 do 850 Din 645 delavcev in delavk, od 850 do 1000 Din 562 delavcev in delavk, od 1000 do 1200 Din 550 delavcev in delavk, nad 1200 Din pa ima 307 delavcev in delavk. K navedenim mesečnim mezdam pa je treba pripomniti, da gre številu delavcev in delavk, ki prejema plače nad 1000 Din na račun ene same največje mariborske tekstilne tovarne, ki menda edina v Jugoslaviji plačuje primerne mezde in ki tudi sicer odlično skrbi za svoje delavstvo. Pri vseh ostalih tovarnah je največ mesečnih mezd, ki se gibljejo med 500 in 700 Din. Če primerjamo življenjske potrebe z mesečnimi

prejemki, vidimo, da le nekateri samski delavci in delavke dosega potrebo vsoto 620 Din, 1012 pa jih je, ki zaslužijo pod potrebami življenjskega standarda. Ker med delavstvom ni točno ugotovljeno, koliko jih je družinskih rednikov, ne moremo navesti, koliko družinskih družinskih poglavarjev dosega najnižji življenjski standard.

Nedeljska anketa je rodila upravičeno zahtevo, da se plače v tekstilnih podjetjih prilagodijo vsaj temu najnižjemu življenjskemu standardu. To bi se dalo predvsem s pomočjo sindikalnih akcij, da bi bile nekatere tovarne, ki plačujejo skrajno nizke mezde, prisiljene jih zvišati. Mnogo bi k ureditvi mezd lahko pripomogel tudi zakon o minimalnih mezdah, za katerega se že nekaj let bore naše delavske organizacije. Osnutek tega zakona predvideva za pomožno delavstvo najnižjo urno mezdo 4 dinarje, za profesionalno pa 5 dinarjev.

Akcijo našega tekstilnega delavstva toplo pozdravljamo. Želimo pa bi, da bi ga pri tem podprle tudi naše oblasti. V sedanjih težkih razmerah, ko je večina delavstva primorana pričrati nizkih mezd živalariti, ne pa živeti, je skrajni čas, da se mu zagotovi znosnejše življenjske pogoje.

× Sedaj je čas! Ob prvem je najprimernejša prilika, da naročite najcenejši slovenski dnevnik »GLAS NARODA«. Za 12 dinarjev mesečno Vam ga dostavimo vsak dan zjutraj (tudi v ponedeljek) na dom. Naročite ga pri mariborski podružnici na Aleksandrovi cesti 16, tel. 22-90.

× **Narodno gledališče.** V torek 1. oktobra ob 20. uri: »Bratje Karamazovi«. Otvoritvena predstava. — Sreda 2. oktobra: Zaprti. — Četrtek 3. oktobra ob 20. uri: »Tartuffe«. Premiera.

× **Odšel je.** Zed pred dnevi je izginila 16 letna Ljudmila, hčerka privatnega uradnika Slavka Žitnika iz Dravske ulice in se doslej še ni vrnila. Oče, ki je pobež svoje hčere prijavil policiji, se boji, da je odvedel Ljudmilo njen

ljubeč od Device Marije v Brezju, kjer je bila hčerka za trgovsko vajenka.

× **Nedeljski sport.** SK Železničar je v nedeljo gostoval v Čakovcu in zmagal nad tamkajšnjim Gradjanskim 9:0 (5:0). — Druga garnitura Železničarja pa je v Ptuj zmagala nad SK Dravo 7:3 (1:0).

× **Z motorjem** v kamen se je zaletel 27 letni trgovski pomočnik Ivo Ferk, ko je snoti vozil z motorjem proti Pesnici. Obležal je nezavesten in so ga reševalci nevarno ranjenega zapeljali v mariborsko bolnišnico.

× **Aretilan** je bil 31 letni kovač in posestnik Josip Ribič iz Razvanja, ker je v soboto ukradel nekemu gostu v Štiblerjevi gostilni v Vetrinjski ulici kolo. Kolesarski tat je tatvino priznal in ga bo policija predala sodišču.

× **Bencin** je dražji. Cena bencina je v zadnjih dneh poskočila na 830 Din. Pred leti je bila cena 670 in je od takrat postopoma rasla. Pravijo, da je cena poskočila, ker je Italija pokupila velike zaloge bencina, ki ga rabi za vojne priprave v Abesiniji.

× **Prijet kolesarski tat.** Pri pekovskem mojstru Misleju na Koroški cesti je bil dalje časa zaposlen 24 letni Ivan Brauner. Ko pa je bil odslavljen, je izmaknil 600 dinarjev vredno kolo in ga prodal nato nekemu znanцу za 250 dinarjev. Tatu pa so prišli kmalu na sled in so ga včeraj pridni študentski orožniki aretirali in predali sodišču.

× **Nehvaležen hlapec.** Zelo nehvaležnega se je izkazal posestniku Andreju Felderju v Sv. Juriju neki mlajši možki, ki je bil pri njem za hlapca. Kar čez noč je odšel brez slovesa, še prej pa je vlomil v omaro in pobral 2240 dinarjev gotovine, nekaj zlatnine in perila. Okradeni posestnik ne ve za ime tatinskega hlapca, zato je zasledovanje precej otežkočeno.

× **Grajski kino:** Danes krasen vefilm: »Lajna ušac«.

× **Kino Union:** Premijera vefilma: »Nočturno« (Vsi hrepenimo po ljubezni...). Mojsrsko delo slavnega režiserja filma »Ekstaza«, Gustava Machatyja. Film senzacionalnega uspeha in svetovnega slovesa.

Celie

× **Razgovor o spominski svečanosti** za pokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I., Zediniteljem bo drevi ob osmih zvečer v posvetovalnici mestnega poglavarstva.

× **Preselitev odvetnika dr. Goričana.** V nedeljskem listu je bilo objavljeno v mariborski rubriki, da se je g. dr. Alojz Goričan preselil s pisarno v Ulico dr. Gregorja Žerjave 4-I. Pisarna je seveda v Celju v tej ulici, kakor je razvidno iz oglasa samega.

× **Pevski koncerti v Savinjski dolini.** V nedeljo 29. sept. so imeli Trboveljski slavčki v Trnavi pri Gomilskem jako dobro obiskan pevski koncert. Disciplinirani otroci trboveljskih rudarjev so z izvežbanim in priznanim petjem pod vodstvom g. Šuligoja takoj dosegli splošno pohvalo številnih udeležencev. Uspehi pevski koncert se je istega dne vršil tudi v St. Petru v Savinjski dolini. Tu so nastopili društveni zbor »Savinjski zvon« iz St. Petra, pevska družba iz Gotovelj, St. Ruperta in St. Jurja ob Taboru.

× **Smrtna kosa.** Umrla sta v tukajšnji bolnišnici 66 let stara Lenko Marija, dnarica v Ljubnem in 68 let star Velenšek Franc, prevzitatkar z Ostrožnega. Naj v miru počivata!

× **Konec kopanja.** Obe mestni kopališči in kopališče »Diana« so od včeraj zaprta.

× **Vodstvo podružnice našega dnevnika v Celju** je z današnjim dnevom poverjeno gospodu Turnšku Aleksandru.

× **Tajništvo Pododboru Zveze kmetijskih fantov** in deklet v Celju sporoča vsem svojim društvom, da odslej redno posluje vsak dan v Prešernovi ulici 6.

× **Učiteljsko združenje** v Celju bo imelo dne 5. oktobra ob 8. do 10. v Mestni narodni šoli zborovanje, ki se bo nadaljevalo v dvorani mestnega kina. Tu bo poročal predsednik JUJ g. Ivan Dimnik o sodobnih problemih šolstva in stanu. Zborovanja se udeležijo tudi člani sreskih učiteljskih društev Gornji grad, Laško, Šmarje in Šoštanj.

× **Občni zbor Zveze obrtnih društev** za Dravsko banovino bo 6. oktobra ob 9. uri v Obrtnem domu v Celju. Predkonferenca vseh delegatov bo pa 5. oktobra ob 20 istotam.

× **20 dinarski falsifikati** so se pojavili v Celju. Sreča je, da so zelo slabo ponarejeni; so namreč mehki in lahki. Vendar je pa treba pozornosti.

Ptuj

× **Razbojništvo.** Ko se je krošnjar Pušič Mijo vračal proti Ptuj, ga je ob banovinskem brodu v Markoveh ustavil neki Zavec Martin iz Zabovcev in mu zagrozil, da ga bo pri prič ubil, če ne odkrije takoj krošnje. Nato pa mu je vzel žepni nož in denarnico. Zavec se zagovarja s pijanostjo.

× **Nasilnež.** Bratuša Marija iz Goršaka, občina Zavrč, je obirala na vrtu jabolka. Stala je na sosedovem zemljišču. Ko je sosed Mikša to opazil, jo je pričel zmerjati, na kar jo je vrgel na tla ter začel pretepati, tako da je splavila. Bila je že peti mesec noseča.

× **Dvojna poroka.** G. Meglič Mirko, ravnatelj podružnice Ljubljanske kreditne banke v Ptuj, je s svojo ženo Beti v soboto praznoval srebrno poroko. S slavnostjo pa je bila združena tudi poroka njune hčere Marije, ki se je istega dne poročila s Piklom Slavoljubom, poročnikom bojne brodovja, ki je doma iz ugledne Piklove družine iz St. Pavla pri Preboldu. Čestitamo!

Gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

2. oktobra, sreda: **Direktor čampa**, premijera. Red Sreda.

Gospodarstvo

Težak položaj bratovske skladnice
Potrebna je državna in banovinska podpora

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani je izdala poročilo za l. 1934., ki pravi, da je bil položaj bolniškega zavarovanja kolikor toliko zadovoljiv, vendar je presežek dohodkov padel skoraj za 200.000 Din na 354.000 Din. Ravnoesje se je vzdržalo zato, ker so se izdatki zmanjšali za nad pol milijona. Prav tako se je premoženje te panoge zvišalo za 350.000 Din na 18 milijonov 650.000 Din.

Tudi pri zavarovanju proti neugodam so se dohodki nekoliko zvišali, a izdatki so bili večji. Čeprav so prispevki narasli, ne krijejo izdatkov. Poleg prispevkov so kriili izdatke tudi dohodki kapitala, da je izkazan presežek 77.000 Din. — Premoženje se je povečalo na 5.040.000 Din.

Silno težak je pa položaj pokojninskega zavarovanja. Večjih žrtve ni moglo več zahtevati od upokojencev ali onih, ki se plačujejo. Da bi pokojninska blagajna mogla izpolnjevati vse svoje obveznosti, bi morala imeti 300 milj. Din, ima pa le še nekaj nad 15.250.000 Din premoženja. Lani je imela pokojninska blagajna 13 milijonov 400.000 Din dohodkov in 14.200.000 Din izdatkov, torej pičil 800.000 Din primanjkljaja, a l. 1933. je imela še četrto milijona prebitka, zato je morala poseči po kapitalu. Lani izkazuje poslovanje 3.200.000 primanjkljaja, v Zagorju celo 4.100.000 Din, v Lesah 1.300.000 Din, v Trbovljah 600.000 Din, v Ravnah 900.000 Din in v Mežici 20.000 Din primanjkljaja.

75 let Kmetijske šole v
Križevcih

Mnogim našim kmetiskim gospodarjem in vsej naši javnosti je znana Kmetijska šola v Križevcih. To nedeljo je na svečan način proslavila 75letnico svojega obstoja. Za to svečanost se je zbralo v Križevcih več znanih kmetijskih strokovnjakov in lepo število absolventov in učencev šole. Križevačka kmetijska šola je ena najstarejših kmetijskih strokovnih ustanov v srednji Evropi. V dolgih desetletjih je vzgojila na tisoče dobrih, umnih in naprednih gospodarjev in kmetovalcev. Poleg tega pa je silno inicijativno vplivala na razvoj in napredek vsega kmetijstva v Hrvatski in Slavoniji, a tudi v drugih predelih naše države. Lahko rečemo, da je bila na vsem Balkanu prvi vidnejši pionir napredka v našem kmetiskem gospodarstvu ter orala prve globoke brazde kmetjski strokovni izobrazbi. Kot najstarejša matica in žarišče strokovne iz-

števila zavarovancev je naraslo za 205 na 9951. Število nezgodnikov se je pa povečalo za 36 članov na 505, z vdovami in sirotami pa na 813. Število upokojencev po starih pravilih je padlo s svoji vred na 2060, upokojencev po novih pravilih je pa s svoji naraslo na 3626, a število podpirancev iz pokr. pokojninskega sklada je padlo na 3542. Število obolenj je povprečno naraslo.

Čista pokojnina je brez draginskih doklad znašala iz Pokr. pokojn. sklada na leto povprečno za zavarovance po starih pravilih 75'63 Din za člana, 32'41 Din za vdovo in 13'37 Din za siroto, po novih pravilih pa znaša za člana 5'086 Din, za vdovo 2'180 Din, za siroto pa 779 Din in za sorodnika 1'048 Din. Staroupokojenci so prejeli za veliko noč in božič še 329.700 Din podpor, ki bodo pa letos menda tudi odpadle.

Glavna skupščina je apelirala za vse činitelje za pomoč, zlasti pa, naj se povečajo dobave premoga drž. železnici iz naših rudnikov, da bo mogoča večja zaposlitev. Tak prispevek, kakor v naši banovini, naj se pobira od premoga po vseh banovinah in od uvoženega premoga za skupen pokojn. sklad za vso državo, ki naj sariira Bratovske skladnice. Nadalje zahtevajo državno in banovinsko subvencijo za ljubljansko glavno Bratovsko skladnico.

obrazbe zre ob svoji 75letnici lahko s ponosom na svoje veliko delo, ki je veljalo temelju našega gospodarstva — našemu kmetijstvu. Premnogi kmetjski gospodar, tudi iz naše ožje domovine Slovenije, se je ob tej svečani priliki spominja s hvaležnostjo in ponosom naprednega kmetjskega gospodarja, želeč, da bi tudi v bodočih desetletjih z nezmanjšano koristnostjo služila kmetiskemu ljudstvu, ki je tudi v težkih časih voljno doprinesati žrtve za svojo izobrazbo.

Gospodarske vesti

= Pobijanje krošnjarenja manufakturnega blaga. Krošnjarenje manufakturnega blaga je v smislu obrtnega zakona prepovedano. Vendar pa kljub tej zakonski prepovedi mnoge osebe krošnjarijo z manufakturnim blagom, dasi so prizadete trgovske organizacije tozadevno že večkrat intervenirale na merodajnem mestu. Te dni je novosadska ZTOI naslovila na ministr-

stvo trgovine in industrije posebno poslanico, v kateri zahteva, naj vsa obča upravna oblastva prve stopnje odvzamejo v smislu paragrafa 185 obrtnega zakona vsa nepravilno izdana dovoljenja za tozadevno krošnjarenje.

= Potrošnja tobaka v Švici. V letu 1934 je Švica uvozila nad 6700 ton sirovega tobaka v vrednosti 14 milijonov frankov. Državni dohodki pri uvozu tobaka so v tej dobi znašali 39 mil. frankov. Domači pridelok pa je prav malenkosten. Tobakna kultura se sadi in goji le v kantonih Freiburg, Wallis in Waadt, ki pa z vsakim letom znatno napreduje. Tako je znašala žetev v letu 1930 komaj nekaj sto mte, a se je že v letu 1934 povečala na 1500 ton.

= Mednarodni hmeljarski kongres v Pragi je med drugim razpravljajal zlasti o ureditvi površine hmeljskih nasadov ter razdelitvi proizvodnje. Na podlagi poročil češkoslovaških in nemških delegatov je kongres sprejel resolucijo, v kateri zahteva, da se uvede zakonita ureditev proizvodnje v vseh državah, kjer se prideluje hmelj. Mimo tega zahteva kongres, da vse države priznajo zakon o označbi porekla hmelja.

Borzna poročila

DEVIZE

Curiah, 30. sept. Beograd 7—, Pariz 20'27, London 15'1050, Newyork 307'625, Bruselj 51'9750, Milan 25'09, Madrid 42—, Amsterdam 208'15, Berlin 123'80, Dunaj 57'60, Stockholm 77'8750, Oslo 75'8750, Kopenhagen 67'4250, Praga 12'70, Varšava 57'90, Atene 2'90, Carigrad 2'45, Bukarešta 2'50, Helsingfors 6'67, Buenos-Aires 0'8375.

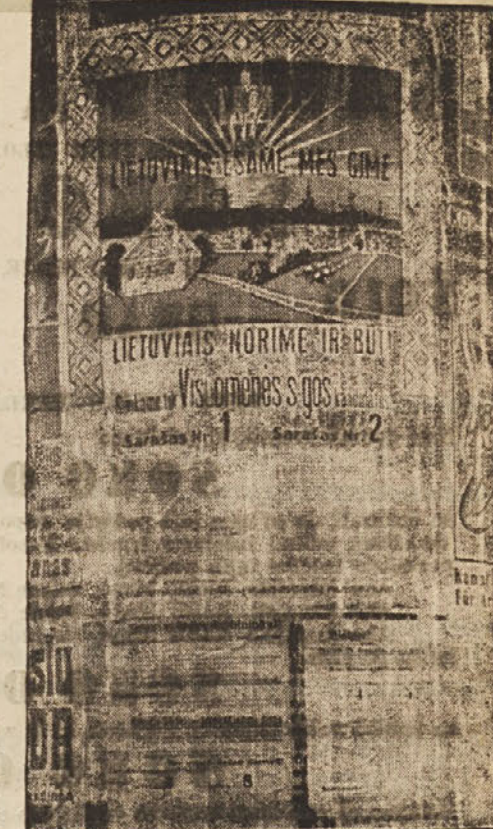
Ljubljana, 30. sept. Amsterdam 2963'86 do 2978'46, Berlin 1756'08—1769'95, Bruselj 739'90 do 744'96, Curiah 1424'22—1431'29, London 214'91 do 216'97, Newyork 4347'51—4388'82, Pariz 288'79—290'23, Praga 181'19—182'30, Trst 357'10 do 360'18.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

Zagreb, 30. sept. 7% investicijsko posojilo 75—79, Vojna škoda 357—358—357, okt. — nov. — dec. 356—359, 7% Blerovo posojilo 70'50 b, 8% Blerovo posojilo 80'50 b, 6% begluške obv. 60'50—62'50, Agrarna priv. banka 227—229, Dunaj-Zagreb 857—867—862, Dunaj-Beograd 860 do 850, Grčija-Zagreb 31'65—32'35—32, Grčija-Beograd 32'85—32'15, Priv. klir. London-Zagreb 232'605—234'215—233'415, Priv. klir. London-Beograd 234 pon., Priv. klir. Madrid-Zagreb 563 b, Madrid-Beograd 570 pon., Trboveljska 100 d, Izis 40 b, Sefer Osijek 120 d, 7% slab. pos. v Parizu 78—81.

BLAGOVNO TRŽIŠČE

Novi Sad, 30. sept. Koruza: Bačka in srem-ska 94—96, Banatska 92—94. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Pomet srednji.

Volitve v Klajpedi

Pri včerajšnjih volitvah v Klajpedi so na zidovih in kioskih viseli propagandni lepaki litavskih strank v ogromnih dimenzijah. Dočim so se Litvanci strankarsko opredelili, so Nemci nastopali enotno pod skupno zastavo — zastavo kljukastega križa.

prostorov in jim jih, mislimo, tudi gospod dopisnik privoščiti, ali ne?

Glede anuitet je treba pisati tako, kakor je res in ne pridajati kar 30.000. Seveda članek ne bi drugače vžigal.

Če bo pa nameščena v slekškie šoli bolnišnica, kar predlaga za razmišljanje g. dopisnik, bo potrebno gledati za primeren prostor s primernim napisom. Saj prostora je v šoli dovolj in psihijatrični oddelek bo morda tudi potreben, kaj ne g. dopisnik?

Trezni javnosti pa tole:

Ali je umestno, da v sedanjih težkih časih, ko je potreba po gospodarskem strpljenju največja, razburjati javnost s takimi neresnimi članki, napovedovati nepoučenemu ljudstvu stvari o razdružitvah občin in vzdihovati. Kakor da ne bi bilo bolj potrebnega in za narod res koristnega dela kot podpirati rušenje občin, ki je dokazala zmožnost skupnega življenja, kar je največji dokaz soglasno sprejeti proračun za leto 1935/36, in ki se je na podlagi soglasnih sklepov v bivši občini Begunje, v kateri so se močje zavedali, da je razmah gospodarstva pri občini na vseh poljih narodnega gospodarstva le ta, da so občine finančno močne, ker le s takimi občinami mora nadrejena oblast, posebno v sedanjih težkih in negotovih časih, prav posebno pa na meji dveh držav, računati.

Morda je tudi podpis na poli za razdružitev za vsak slučaj izostal.

Kazen za klepetulie

Med pravice, ki si jih je priborila moderna ženska, spada tudi pravica, da govori kolikor hoče, ne da bi jo kdo mogel zaradi tega kaznovati. Nekeč pa je bilo nekoliko drugače. V srednjem veku so na primer na Nemškem klepetulje kaznovali. Moč je na primer po potrebi lahko naznanil svojo ženo oblastem. Če so sosede potrdili, da je ženska res preklepetuljasta, so jo oblasti prijele in jo odpeljale v trdnjaviški stolp. Kaznovali so jo tam s tem, da so ji dali žeber vode, nametavali vanjo cele kope umazane perila, ki ga je morala prati lolično časa, dokler ni pred sodiščem svečano obljubila, da se odpove klepetanju.

= Sport =

MOTOKIKLISTIČNE DIRKE NA LJUBLJANSKI GRAD

Kakor smo že na kratko poročali, so se vršile včeraj pop. motokiklistične motorne dirke na Ljubljanski Grad. Proga je bila dolga 860 m, startalo pa je 20 dirkačev. Dirko je otvorila skupina kolesarjev in je zmagal Stefančič (Ljubljana). Rezultati motornih dirk pa so bili naslednji.

Turni motorji do 350 cm: 1. Puc (H), Puch, 1:00 ena petinka; 2. Skaberne Peter (H) Puch 1:04 2 pet.; 3. Stariha (H) Puch, 1:06 2 pet.

Turni do 500 cm: 1. Prešern (H) Puch, 1:02; 2. Rudolf (H) Puch, 1:02 4 pet.; 3. Zaslaznik (MK II.) Motosacoche, 1:03 2 pet.

Turni do 1000 cm: 1. Seunig Stane (H) Harley 55.2 pet. (najboljši čas dneva); 2. inž. Luckmann Indian (MK I.) 56.2 pet.; 3. Prešern (H) Puch 1:01.

Sportni do 250 cm: 1. Seunig Vital (H) Rudge 56.1 pet. (drugi najb. čas dneva); 2. Polj šak (H) JAP 1:04 1 pet.

Sportni do 350 cm: 1. Seunig Vital (H) Rudge 56.2 pet.; 2. Jenko Boris (MKI) BSA 57.4 pet.; 3. Zgur (MK Maribor, Pohorje) Velocette 58.2 pet.

Sportni do 500 cm: 1. Skopec (H) Rudge 57.4 pet.; 2. Jenko (MKI) BSA 58.4 pet.; 3. Jelovčan (H) BSA 59.3 pet.

Sportni do 1000 cm: 1. inž. Luckmann (MKI) Indian 56.3 pet. (tretji najb. čas dneva); 2. Skopec (H) Rudge 58.1 pet.; 3. Zelinka (H) Motosacoche 58.4 petinke.

Sokolstvo

Ljubljanska in okoliška sokolska društva bodo prvo obletnico tragične smrti Vileškega kralja in prvega Sokola počastile z žalno svečanostjo in dvorani Sokolskega doma na Taboru dne 9. oktobra t. l. ob 20. uri. Uvodni govor bo imel prvi namestnik staroste SSKJ br. Gangl, nakar bo predaval o blagopokojnem kralju kot Sokolu župni prosvetar br. Pohare. Vse članstvo (člani in članice) ter naraščaj se udeležijo svečanosti v krogih z društvenimi in naraščajskimi prapori, ovitimi v črni flor. Ostalo članstvo v temnih oblekah s črnimi ovratnicami in s sokolskim znakom s črnim florom. Naša sveta dolžnost je, da se žalne svečanosti udeležimo v polnem številu. Zbor sokolskih načelnikov in načelnice. Načelnstvo Sokolske župe Ljubljana sklicuje v nedeljo 13. oktobra t. l. sejo zbora društvenih načelnikov in načelnice, ki bo ob 9. v mali dvorani na Taboru. Dnevni red je tale: 1. poročilo župnega načelnika, 2. volitev župnega načelnika in dveh njegovih namestnikov, župne načelnice in dveh njenih namestnic, 3. župni zlet l. 1936., 4. določitev delovnega programa za bližnjo bodočnost, 5. slučajnosti. Popoldne bo v telovadnici na Taboru predelava prostih vaj. Seje se morajo udeležiti vsi društveni načelniki in načelnice, oz. njihovi namestniki. Zdravo!

Bolnišnica v Lescah

V »Slovenec« dne 18. septembra t. l. čitamo pod naslovom »Ločitev bivše občine Begunje od Lesca«, stvari, ki bi mogle nepoučenega čitatelja pripeljati na popolnoma napačno pot. Resnica v stvari je tale:

Občinski odbor bivše občine Begunje se je na svoji seji dne 23. avgusta 1933. s 6 glasovi izrekel za združitev z Lescami, en sam glas pa je bil za združitev z Breznico. Nobenega glasu pa, da ostanejo Begunje same. Soglasno je bilo nadalje sklenjeno, da bodi sedež združene občine v Lescah. Takratni občinski močje v Begunjah so na podlagi večno praznih blagajni spoznali, da sami voza ne bodo mogli več vleči. Praznina blagajne pa se je pokrila baš z združitvijo obeh občin. O tem bi vedeli povedati vsi občinski ubožci v Begunjah, ki so bili v vseh pogledih sedaj preskrbljeni, kar se za poprej žal ne more reči.

V skupni občini so bile doklade le 86%, katere pa bi se z novim proračunom 1936/37 znižale na najmanj 55%. Govoriti pa o kakem dolgu občine Lesce je pač vseskozi nezmislil, ker je nova šolska stavba vredna tega, za kar je obremenjena. Nič pa ne pove pisec članka, da je za Begunje izdatek v proračunu Din 25.000— za ubožni zaklad, ki ga za Lesce ni potreba. Ne pove, da bo potreba graditi za

učiteljstvo stanovanja in da je bilo to že sklenjeno, da jih zgradi skupna občina. Treba bo novega občinskega delovodje, ki bo moral drugače voditi posle kot so bili vodeni v Begunjah. Vedeti je treba tudi to, da Begunje v najmanjši nevihti s hudeourniki lahko padeje v 100.000 škode.

Kako pa radi plačujejo danes razne doklade in davke, je jasen dokaz cerkvena doklada za organista in drugo, ki je dvignila toliko prahu. Keliko prahu je dvignila vodarina, ki se bo ob razdružitvi dvignila v Begunjah na nad 200% od sedanje. Vzrok je malo število edmelecev in polovični prispevek Poljč. Letno znaša to, gospod dopisnik, nad 14.000 Din.

Ako je šolska stavba, nad katero se spitika g. dopisnik, malo večja, je pač vzrok, ker se je v zadnjih letih samo v Lescah zgradilo nad 50 novih hiš in ker je bila grajena na odlok bivšega oblastnega odbora. Da je impozantna, pravi dopisnik, je res: Saj pa tudi s ponosom nosi napis — kraljeviča Andreja. Ob priliki njene gradnje si jo je ogle dal tudi takratni predsednik vlade, sedanjji minister vojske in mornarice g. general Peter Živković, ki se je v njej kaj laskavo izrazil. Ako je malo bolj prostorna in svetla, je prav, saj kmečko delavska mladež, dobi vsaj pri učenju, če že doma nima svetlih in zračnih

Veliki manevri naše hrabre vojske

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, se je severna armada zbirala v odseku Kobaš-Brod—Orašje s svojimi prednjimi oddelki pri vasi Liman in Vrbanja, med tem ko je južna armada osredotočila svoje sile na črto Doboj—Tešanj—Maglaj—Gračanica. Na levem bregu Save pa so zadrževali pod predirajočega nasprotnika s severa južni šibkejši konjeniški oddelki v smeri Otok—Brčko. Ze v nedeljski številki smo poročali, da je severna armada potis-

nila oddelke južne armade preko Save in da so zaradi tega oddelki južne armade pogнали v zrak most preko Save, to seveda samo teoretično.

V teku včerajšnjega dne se je situacija toliko spremenila, da so posamezni oddelki severne armade s svojimi prvimi stražami dospeli tik Save. Glavna naloga severne armade je, da prepreči svoje edince na desno obalo Save in nadaljuje s pohodom proti Dol. Tuli. Kakor iz-

gleda, bo to nalogo poskušala severna armada izvršiti na ta način, da bodo njeni pionirji postavili preko Save most in s tem omogočili nadaljnje prodiranje. Zato je verjetno, da je bil današnji dan, dan artiljerijske borbe, v kateri si je morala severna armada šele priboriti prsto pol tudi na desni obali Save. O poteku današnjega dne poročamo na drugem mestu. Spodnji sliki nam kažeta dva prizora, ki pričata o junaškem duhu naše vojske.

Konjenica na pohodu

Kolesarji v zaklonu

SAMO PAR MINUT

POSTOJTE PRED IZLOŽBAMI PRODAJALNE

SOKO oblek

IN VIDELI BOSTE, DA SO ISTE ZA

ŠOLO

URAD

DELO

SPORT

BREZ VELIKE REKLAME — NAJBOLJŠE

Naši domači krojači, ki izdelujejo

SOKO OBLEKE

so dokazali, da so nam tuja podjetja nepotrebna in da mi doma v Sloveniji z domačimi močmi izdelamo trpežna in solidna oblačila, ki v kakovosti in izdelavi prekašajo izdelke tujih podjetij.

Ako kupujete NASE blago, ostane NAS denar v naši banovini.

Ako kupujete NASE blago, dajete delo NASIM ljudem v Sloveniji.

Ako kupujete NASE blago, ste zadovoljni, ker je NASE blago dobro, trpežno in po ceni.

SOKO OBLEKE

so izdelki naših domačih krojačev, ki si z izdelavo

SOKO OBLEK

služijo svoj vsakdanji kruh ter preživljajo s tem svoje družine.

SOKO prodajalne v Sloveniji:

LJUBLJANA — Sv. Petra cesta št. 23, Celovška cesta št. 63;

KRANJ — Tavčarjeva ulica št. 6;

CELJE — Kralja Petra cesta št. 22;

VRANSKO — Leo Sket;

JESENICE — Janko Novak;

MARIBOR — Aleksandrova cesta št. 27;

PTUJ — Fran Sal. Lenart;

MURSKA SOBOTA — Joško Brumen.

Brez posebnega obvestila

Bridka usoda nam je iztrgala iz naše srede ljubljene
brata, strica in svaka, gospoda

Staneta Seuniga

trgovca

dne 29. t. m., v 30. letu starosti.

Na zadnji poti ga spremimo v torek, dne 1. oktobra
ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Tyrševa cesta 15 na pokopališče k Sv. Križu, kjer ga položimo v rodbinski grobnici
k večnemu počitku.

Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 30. septembra 1935.

Vera por. Ulepič, Jože, Marjan, Vital, sestra in bratje,
Rado Ulepič, svak, Nives, Tjaša, nečakinji,
ter vse ostalo sorodstvo.

Inserirajte v dnevniku „Glas naroda“!

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

»Dovolite, da bi se z vami ne prepiral,« je odgovoril Časlavský odmerjeno. »Potrebujete predvsem mir. Povem vam naravnost, kakšen je moj namen. Naspiti se morate. Tamle v kredenci imam brom, po bromu zaspite kakor polh. Če ga ne izpijete zlepa, vas udarim z nečim po glavi in, ko boste v nezavesti, vam ga nalijem v grlo.«

»Spet nova dolžnost,« se mu je v oči posmehoval Letz. »Vi ste stavbenik dolžnosti, Časlavský. Začenjam vas sumiti, da ste celo žene ljubili samo zato, ker ste čutili, da imate tako dolžnost do narave.« — »Izpijte to,« je kratko rekel Časlavský, ter podal Letzu čašo z bromom. Letz je uporno iztegnil roko. »Čvekajte, kakor hočete, ampak tole izpijete tako gotovo, kakor sem jaz Časlavský.«

»Vrag vas vzemi,« je zagodrnjal Letz, a ni se branil, ko mu je Časlavský dal čašo k ustom. Celo željno je izpil.

»In zdaj lahko noč!« je dodal Časlavský. »Vsak trenotek zaspite in, ko se prebudite, se pogovoriva.«

»Nikoli ne bom zaspal, če me boste gledali,« je zarohnel Letz. Časlavský je brez besede ugasnil lestenec ter pustil luč samo v svetilki, ki je gorela na

138

mizici ob Letzovi glavi. Major je bil tako utrujen, da je zaspal v nekaj minutah. Časlavský je legel na drugo zofo, a ni mogel zaspiti. Bil je duševno docela strt. Bilo mu je kakor človeku, ki so ga potegnili v zadnjem trenutku iz vode, kjer se je potopil. Njegovo življenje je dospelo do preloma. Imel je jasno slutnjo, da se z Letzem ne bo končalo dobro. Ali bo zblaznel, ali izvršil samomor, ali pa se bo nekaj zgodilo z njegovo roko. Tako ali tako, moral bo nekaj oskrbeti, drugače se ne bo iznebil prepričanja, da ga ima na vesti. Na svetu je bilo menda vse mogoče, samo to ne, da bi ga dal jutri odpeljati nekam v sanatorij in bi mogel živeti, ne da bi mislil nanj. Med njima je nastala neka vez in zdaj se je vdrugič spomnil na tiste neumne miške s koralnimi očmi. Nekateri dogodki morejo povzročiti, da bi se ljudje izpremenili v take miši.

Od te asocijacije je šla ravna črta k Bernardu Astenburgu. Najprej je o njem premišljal brez jeze in sovraštva. Ta je moral trpeti! je pomislil. Morda je domoljubje res v določenih okolonostih nekaj, kar učinkuje kakor blaznost. To je divjalo v njem nekaj časa, ne dolgo, morda niti ne eno uro, toda zadostovalo je, da bi se ta človek izpremenil za vse življenje v takšno bedasto miško. Ali pa pojde tisti tolstojevec, gospod Danijel, k sodniku, da bi mu razložil svoje nazore? To je bilo skoraj gotovo, saj ga je sam k temu prisilil. Ta fant bi se bil morda temu izognil, iz prirojene človeške slabosti, a zdaj je k te-

mu prisiljen. Gotovo si bo mislil, da je njegova dolžnost, da bi se še enkrat sestal z Astenburgom in mu povedal, da mu je odpustil. In potem bo ta stvar prav za prav končana. Prav za prav je končana že zdaj. Sodišče in kazni, to bosta le odjeka dejanskega pomena, to bo samo javen, zakasnel in nepravilen zaključek računa, ki je bil že zaključen. Prava sodba se je vršila danes in dva upravičena tožitelja sta glasovala za to, da bi ta človek ne bil več kaznovan. Časlavský si je moral priznati, da je prav za prav tudi on glasoval za to. Morda bo jutri ali ko preboli letzovski udarec, govoril drugače, toda zdaj bi težko obsodil. Zato, ker bi moral obsoditi tudi samega sebe. Zlovoljno se je obrnil k steni. Izpuščal je svoj plen z nejevoljnim godrnjanjem, toda moral je to storiti. Major, za katerega bo moral zdaj skrbeti, je prav do tipal v njem, da dela vse, kar dela, iz čute dolžnosti. Da, bilo je tako in to je bilo dobro. Bil je to morda hladnejši, manj radosten, toda višji način življenja.

Samo enkrat si je dovolil izjemo, samo v zadevi Bernarda Astenburga je ravnal drugače, preprosto, sočno in radostno se je maščeval, in že plačuje za to. Prav tako je bilo z Astenburgom. Dolžnost!

Je vendarle lepo, če se človek, ki bi rad zapil mezdo, spomni na ženo in otroke ter gre k njim domov, jim da denar in se napije vode...

KONEC

PRESELITEV
1. OKT.
V SELENBURGOVO 7.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petitna vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

POVERJENIKE sprejmemo v vseh krajih Dravske banovine kakor tudi drugod kjer se nahajajo slovenske naselbine. Ponudbe je poslati na upravo »Glas naroda« pod »Dober postranski zaslužek«.

STAREJŠI URADNIK išče za takoj opremljeno sobo, po možnosti v centru mesta. Domača hrana na stanovanju zaželjena. Ponudbe na upravo »Glas Naroda« pod »Dober plačnik«.

TRGOVSKEGA VAJENCA za v trgovino z mešanim blagom na deželi iščem za takoj. Nudim hrano in stanovanje. Ponudbe na oglasni odd. »Glas Naroda« pod »Vajenec«.

KOLO, moško, v dobrem stanju, kupim takoj. Ponudbe na upr. »Glas Naroda« pod »Kolo«.

MLAD URADNIK c dobrim stalnim nameščenjem, prijetne zunanosti, želi znanja z gospodsko-dobro gospodinjjo z nekoliko gotovine v svrhu ženitve. Le resne dopise na upravo »Glas Naroda« »Tajnost z jamčena«.

KLISARJE
IZDELUJE VSEGA V ROKI SOLIDNO
KLISARNA ST. DEU
LJUBLJANA - DALMATINOVA UL. 13

Naročajte
„Glas
naroda“!